

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/19-09/27

URBROJ: 65-19-02

Zagreb, 29. svibnja 2019.

Hs**NP*021-12/19-09/27*65-19-02**Hs

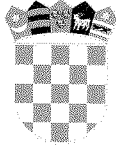
ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 15. Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 124/11 i 16/12), dostavio Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, aktom od 23. svibnja 2019. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE
IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 001-01/19-01/07
URBROJ: 537-05-01/1-19-01

Zagreb, 23. svibnja 2019.

Hs**NP*021-12/19-09/27*537-19-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	29-05-2019		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.		
021-12/19-09/27	65		
Proširni broj:	Pril.	Vrij.	
537-19-01	SPS	CD	

HRVATSKI SABOR
n/r g. **Gordanu Jandrokoviću,**
predsjedniku
Trg sv. Marka 6, 10 000 Zagreb

PREDMET: Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu, s priložima Izvješću
- dostavlja se

Poštovani,

sukladno članku 15. Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 124/11 i 16/12), u prilogu dostavljamo Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu, s priložima Izvješću.

S poštovanjem,

DRŽAVNI TAJNIK

Zvonko Milas

Prilozi:

- Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu
- Prilozi uz Izvješće
- CD s Godišnjim izvješćem o provedbi Strategije i Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu i priložima uz Izvješće

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

o provedbi Strategije i Zakona o odnosima
Republike Hrvatske s Hrvatima izvan
Republike Hrvatske
za 2018.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Sadržaj

1. PREDGOVOR DRŽAVNOG TAJNIKA SREDIŠNJEG DRŽAVNOG UREDA ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE	1
2. DJELATNOST I ORGANIZACIJSKA STRUKTURA SREDIŠNJEG DRŽAVNOG UREDA ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE.....	4
3. VIZIJA, MISIJA I CILJEVI	6
4. IZVJEŠĆE O RADU SREDIŠNJEG DRŽAVNOG UREDA ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE PO PROGRAMIMA	7
4.1. Program potpore Hrvatima u Bosni i Hercegovini	7
4.2. Program potpore hrvatskoj nacionalnoj manjini u 12 europskih država	10
4.3. Program potpore hrvatskim zajednicama u iseljeništvu	11
4.4. Program financiranja posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske	12
4.5. Program stipendiranja studenata pripadnika hrvatskog naroda	13
4.6. Program učenja hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj za Hrvate zvan Republike Hrvatske	13
5. GOSPODARSKA SURADNJA	15
6. SAVJET VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE.....	17
7. OSTALE ISTAKNUTE AKTIVNOSTI.....	19
7.1. Hrvati u Bosni i Hercegovini.....	19
7.2. Hrvatska nacionalna manjina.....	21
7.3. Hrvati u iseljeništvu	26
7.4. Ured dobrodošlice	29
7.5. Informiranje Hrvata izvan Republike Hrvatske.....	30
8. FINANCIJSKI POKAZATELJI	31
9. INICIJATIVE I ISKORACI.....	32
10. PRILOZI IZVJEŠĆU	38

1. Predgovor državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Središnji državni ured) i u 2018. godini svoje aktivnosti i rad usmjerio je na zaštitu prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske. Putem provedenih natječaja za financiranje ojačana je uloga i položaj hrvatskih zajednica izvan Republike Hrvatske. Također, osnažuje se odnos Republike Hrvatske kao matične domovine i hrvatskih iseljenika koje se nastoji motivirati za povratak u Republiku Hrvatsku.

Putem potpore udrugama i ustanovama Hrvata u Bosni i Hercegovini osnažuje se i ohrabruje hrvatski narod u nastojanju za održivim ostankom te podupire i čuva nacionalni identitet hrvatskog naroda u toj zemlji. Ulaganja Republike Hrvatske putem projekata i programa od interesa su za Hrvate u Bosni i Hercegovini te istodobno i ulaganja u cijelu Bosnu i Hercegovinu, što doprinosi cjelokupnom boljitku zemlje.

Središnji državni ured uspješno ostvaruje i suradnju s političkim predstavnicima Hrvata na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, s brojnim udrugama koje djeluju u Bosni i Hercegovini ali i izvan nje, te institucijama i ustanovama iz područja kulture, znanosti i obrazovanja. Isto tako, pojačana je i suradnja s resornim institucijama u Republici Hrvatskoj, ali i s predstavnicima izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini gdje Hrvati nemaju svoje predstavnike. I u 2018. godini nastavljen je rad na unaprjeđenju stručnih znanja i vještina Hrvata u Bosni i Hercegovini kroz organizaciju niza seminara/radionica.

Također, Središnji državni ured kroz stalnu značajniju financijsku potporu programima i projektima udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine, jača hrvatske manjinske zajednice u domicilnim državama u ostvarivanju manjinskih prava. Uz povećanu financijsku potporu, važno je naglasiti još snažniju i aktivniju stručnu i političku potporu te razvijanje partnerskoga odnosa s pripadnicima hrvatske nacionalne manjine.

Odnos Republike Hrvatske s hrvatskim iseljentištvom višeslojan je, dinamičan i dugovječan, utemeljen na međusobnom povjerenju, poštovanju i uzajamnosti. Pristup Središnjeg državnog ureda prema hrvatskom iseljentištvu usmjeren je na suradnju, na povezivanje, na jačanje hrvatskog identiteta diljem svijeta.

Putem programa stipendiranja studenata pripadnika hrvatskog naroda jača se obrazovni i znanstveni kapacitet Hrvata izvan Republike Hrvatske, jača položaj i uloga obrazovanih pojedinaca u sredinama u kojima žive te ih se ujedno aktivno uključuje u društveni i politički život Republike Hrvatske. Stipendiranjem studenata u Bosni i Hercegovini potiče se njihov ostanak u toj zemlji.

Program učenja hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj za Hrvate izvan Republike Hrvatske ima osobitu važnost u smislu njegovanja i promicanja hrvatskoga jezika i kulture. Ovim se programom ujedno potiče povratak hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Republiku

Hrvatsku, te se stvaraju preduvjeti za njihovo lakše uključivanje u gospodarski i društveni život Republike Hrvatske.

Središnji državni ured je s hrvatske strane koordinacijsko tijelo i nositelj poslova u vezi s pripremom i održavanjem sjednica međuvladinih mješovitih odbora te s ponosom ističemo kako su u 2018. godini, po prvi puta, održane sve četiri sjednice međuvladinih mješovitih odbora za zaštitu nacionalnih manjina koje Republika Hrvatska ima: s Republikom Srbijom, Mađarskom, Republikom Makedonijom i s Crnom Gorom. Na sjednicama se raspravljalo o otvorenim pitanjima i najvažnijim izazovima te su se usvajale preporuke koje će pripadnicima nacionalnih manjina omogućiti višu razinu ostvarenosti manjinskih prava.

Radi poduzimanja sustavnih i koordiniranih aktivnosti institucija Republike Hrvatske i hrvatske zajednice u Sloveniji s ciljem poboljšanja položaja i definiranja statusa više od 50.000 Hrvata koji žive u Sloveniji, a koje Republika Slovenija nažalost ni koji način ne priznaje, Središnji državni ured je osnovao Povjerenstvo za pitanje statusa Hrvata u Republici Sloveniji koje je u 2018. godini održalo tri sjednice.

U 2018. godini Središnji državni ured je pokrenuo pilot projekt Registar hrvatskih subjekata izvan Republike Hrvatske kojim se promiče umrežavanje Hrvata diljem svijeta te njihovo povezivanje s domovinom. Registar je digitalna baza podataka i komunikacijska mreža, čiji korisnici imaju priliku uspostaviti gospodarsku, kulturnu, obrazovnu, znanstvenu, sportsku ili drugu vrstu suradnje s Hrvatima iz domovine i cijeloga svijeta.

U cilju jačeg gospodarskog povezivanja te poticanja otvaranja radnih mjesta u Bosni i Hercegovini, Središnji državni ured je potpisao Sporazum o suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom i Gospodarskom komorom Federacije BiH.

U studenom 2018. godine održana je Druga sjednica drugog saziva Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Sjednica Savjeta bila je ujedno i prilika da se razmotri i što je sve potrebno učiniti za još jače povezivanje i jačanje odnosa između Hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske s domovinom. Raspravljalo se i o problemu iseljavanja iz Republike Hrvatske te u tom pravcu zaključeno da je potrebno poduzimati mjere demografske obnove i razvitka, posebice one kojima je cilj povratak hrvatskih iseljenika i useljavanje njihovih potomaka. I ova sjednica Savjeta potvrdila je zajedništvo svih Hrvata, kako onih u Republici Hrvatskoj tako i onih izvan domovine, a koje je presudno za očuvanje nacionalnog identiteta te jačanje svijesti o nedjeljivosti hrvatskog naroda bez obzira na zemljopisne granice.

Na inicijativu Središnjeg državnog ureda Sveučilište u Zagrebu je, uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja, za akademsku godinu 2018./2019. donijelo posebnu upisnu kvotu za pripadnike hrvatske nacionalne manjine i hrvatskoga iseljništva. Iako je bilo vrlo malo vremena za komuniciranje ove informacije i za donošenje odluke za dolazak na studij u Hrvatsku, zadovoljni smo što je na 9 fakulteta Sveučilišta u Zagrebu upisano 13 studenata iz 8 država.

Tijekom 2018. godine napravljeni su i iskoraci u smislu jačanja proizvodnje i emitiranja novih programskih sadržaja namijenjenih Hrvatima izvan Republike Hrvatske. Tako je pokrenut peti, satelitski i internetski program, koji je ujedno i najmlađi program javnoga medijskog servisa, dodatno ojačan s vijestima na španjolskome i njemačkome jeziku. Pokrenuta je i nova HTV-ova emisija Globalna Hrvatska, u kojoj se obrađuju teme hrvatske zajednice u jednoj od država

gdje Hrvati žive u većem broju, ali i uz osvrt na bilateralne odnose Hrvatske s tom državom. Emisija je polučila uspjeh kako kod gledateljstva, tako i kod stručne javnosti, upravo iz razloga jer donosi kompetentne odgovore na izazove i probleme s kojima se hrvatske zajednice suočavaju. Nude se i vrlo konkretni savjeti - o stjecanju državljanstva, prebivalištu, izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, učenju jezika, povratku i povezivanju Hrvata diljem svijeta.

Od polovine prosinca 2018. godine dostupan je i otvoreni e-tečaj hrvatskoga jezika razine A2, koji je nastavak e-tečaja A1 razine i koji će korisnicima omogućiti daljnji napredak u poznavanju hrvatskoga jezika, prije svega Hrvatima izvan domovine, ali i svim drugim zainteresiranima za učenje hrvatskoga jezika. S boljim poznavanjem hrvatskoga jezika, u prvome redu potomci naših iseljenika, svakako će biti osposobljeniji za aktivnije uključivanje u svekoliki društveni i politički život Republike Hrvatske i, u konačnici, za moguće doseljenje u Republiku Hrvatsku i punu integraciju u hrvatsko društvo.

U sklopu pilot programa „Korijeni“ održane su četiri video konferencije u 2018. godini. Umrežene su osnovne škole u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini s hrvatskim školama u iseljeništvu, s ciljem jačanja svijesti o nedjeljivosti hrvatskog naroda i poticanja njegovog zajedništva, ali i svladavanja komunikacijskih barijera između Hrvata u Republici Hrvatskoj i izvan nje, poglavito među najmlađim generacijama.

Središnji državni ured i dalje nastavlja stvarati nove vrijednosti zajedničkim kapacitetima, kako u Hrvatskoj, tako i diljem svijeta. Odgovornost u radu rezultirala je povjerenjem, a povjerenje komunikacijom, povezivanjem i suradnjom. Upravo rezultati te suradnje globalne hrvatske obitelji potiču nas na preuzimanje veće odgovornosti, na unaprjeđenje postojećih i pokretanje novih projekata u ispunjavanju ustavnog načela nedjeljivosti hrvatskog naroda.

Zvonko Milas

29. ožujka 2019. godine

2. Djelatnost i organizacijska struktura Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Središnji državni ured kao središnje tijelo državne uprave nadležno za odnose s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, kontinuirano osmišljava, provodi, prati i podupire različite programe i projekte te poduzima brojne aktivnosti kojima se potiče jačanje suradnje, uspostavljanje, njegovanje i promicanje dobrih i partnerskih odnosa s ciljem očuvanja i razvijanja hrvatskog identiteta i povezanosti s domovinom Hrvatskom, kako Hrvata u Bosni i Hercegovini, tako i hrvatske nacionalne manjine u 12 europskih država i hrvatskoga iseljeničtva.

Skrb za Hrvate izvan Republike Hrvatske sastavni je dio unutarnje i vanjske politike Republike Hrvatske, a njezin strateški cilj je očuvanje, jačanje i razvoj hrvatskog zajedništva te gospodarski i opći napredak, kako Hrvata u domovini, tako i Hrvata koji žive u drugim državama.

Djelokrug Središnjeg državnog ureda definiran je člankom 13. Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (Narodne Novine 124/2011 i Narodne novine 16/2012, dalje u tekstu: **Zakon**), a između ostalog obuhvaća: brigu za zaštitu prava i interesa te očuvanje i jačanje identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske; uspostavljanje, održavanje i promicanje veza te jačanje suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, stvaranje uvjeta za povratak iseljenika/dijaspora u Republiku Hrvatsku i njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život te nadzor i koordinaciju navedenih aktivnosti između nadležnih ministarstava, drugih tijela državne uprave i ostalih nositelja suradnje Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske

Središnji državni ured je tijekom svog rada izrastao u državnu instituciju od izuzetnog značaja za stvaranje kvalitetnog i sveobuhvatnog odnosa između Republike Hrvatske i Hrvata izvan Republike Hrvatske, prepoznatu kao pouzdanog partnera Hrvatima izvan domovine glede širokog raspona tema bitnih za unaprjeđenje međusobnih odnosa ali i problematike koja je važna za poboljšanje njihova položaja i statusa u zemljama u kojima žive.

Unutarnje ustrojstvo Središnjeg državnog ureda uređeno je Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 02/2017 i 04/2019).

U Središnjem državnom uredu ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice:

1. Kabinet državnog tajnika
2. Sektor za provedbu i nadzor programa i projekata Hrvata izvan Republike Hrvatske
3. Sektor za pravni položaj, kulturu i obrazovanje Hrvata izvan Republike Hrvatske
4. Ured dobrodošlice
5. Glavno tajništvo

Sistematizacijom radnih mjesta u Središnjem državnom uredu predviđeno je 57 radnih mjesta. Zaključno s 31.12.2018. godine bilo je stvarno 43 zaposlenih.

U 2018. godini u državnu službu u Središnjem državnom uredu temeljem javnog natječaja objavljenog u „Narodnim novinama“, broj 28/2018 od 23. ožujka 2018. godine, zaposlena je 1 osoba, na temelju javnog natječaja objavljenog u „Narodnim novinama“, broj 64/2018 od 18. srpnja 2018. godine 2 osobe te na temelju javnog natječaja objavljenog u „Narodnim novinama“, broj 87/2018 od 28. rujna 2018. godine zaposlena je 1 osoba.

Kako bi mogao što kvalitetnije odgovoriti na brojne potrebe Hrvata izvan Republike Hrvatske, kao i na povećan opseg poslova, Središnjem državnom uredu je, u odnosu na 2017. godinu, povećan proračun te je u 2018. godini raspolagao sa financijskim sredstvima u iznosu od 73.671.930,37 kuna od čega:

- 60.801.982,00 kuna iz Općih prihoda i primitaka (izvor 11);
- 8.674.405,72 kuna ostvarenih sredstava iz Prihoda od igara na sreću (izvor 41) i
- 4.195.542,65 kuna neutrošenih prihoda iz prethodne godine (izvor 41).

3. Vizija, misija i ciljevi

Vizija:

Moderan, proaktivan i inovativan Središnji državni ured na usluzi svim Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

Misija:

Zaštita prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske te skrb za očuvanje i jačanje njihovog identiteta i prosperiteta; rad na uspostavljanju, održavanju i promicanju veza s Hrvatima izvan Republike Hrvatske; rad na jačanju suradnje, a posebno gospodarske suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske te obavljanje poslova koji se odnose na stvaranje uvjeta za povratak iseljenika/dijasporu u Republiku Hrvatsku i njihovo uključivanje u gospodarski i društveni život u Republici Hrvatskoj.

Ciljevi:

Zaštita prava i interesa Hrvata izvan Republike Hrvatske te jačanje njihovih zajednica;

Razvijanje suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske i

Poticanje povratka hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Republiku Hrvatsku.

4. Izvješće o radu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske po programima

1. PROGRAM POTPORE HRVATIMA U BOSNI I HERCEGOVINI
2. PROGRAM FINANCIRANJA POSEBNIH POTREBA I PROJEKATA OD INTERESA ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE
3. PROGRAM POTPORE HRVATSKOJ NACIONALNOJ MANJINI U 12 EUROPSKIH DRŽAVA
4. PROGRAM POTPORE HRVATSKIM ZAJEDNICAMA U ISELJENIŠTVU
5. PROGRAM STIPENDIRANJA STUDENATA PRIPADNIKA HRVATSKOG NARODA
6. PROGRAM UČENJA HRVATSKOG JEZIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ

4.1. PROGRAM POTPORE HRVATIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Povezivanje s Hrvatima u Bosni i Hercegovini, potpora njihovu povratku i ostanku te očuvanje njihove jednakopravnosti strateški je interes Republike Hrvatske. Jedan od načina ostvarenja tog cilja je i financiranje obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i zdravstvenih programa i projekata koji su od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini.

Značaj koji Republika Hrvatska pridaje jačanju položaja hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, pokazuje i podatak da se **iznos sredstava za projekte i programe Hrvata u Bosni i Hercegovini**, koji se financiraju putem Javnog natječaja za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, kontinuirano povećava (u 2018. godini iznosio je 24.000.000,00 kuna što je povećanje od 20 % u odnosu na 2016. godinu kada je iznosio 20.000.000,00 kuna).

Važno je naglasiti da je Vlada Republike Hrvatske, putem Središnjeg državnog ureda, nastavila pružati financijsku potporu institucijama od strateškog značaja – Sveučilištu u Mostaru i Hrvatskom narodnom kazalištu u Mostaru sa 6.000.000 kuna (te preko Ministarstva zdravstva i Sveučilišno kliničkoj bolnici u Mostaru). Značaj koje ove institucije imaju za opstanak i prosperitet Hrvata u Bosni i Hercegovini je nemjerljiv – od očuvanja i njegovanja hrvatskog kulturnog identiteta, stvaranja preduvjeta za društveni i gospodarski napredak, zaustavljanja odlaska posebice mladih ljudi iz Bosne i Hercegovine, te pozicioniranja Hrvata kao predvodnika u svim pitanjima i procesima bitnim za tu zemlju. Dobrobiti ove potpore vidljive su i danas, no njihov pravi učinak očekujemo u razdoblju pred nama.

Javni natječaj za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini za 2018. godinu Središnji državni ured je raspisao 16. travnja 2018. godine.

Na sjednici, održanoj 26. srpnja 2018. godine, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o raspodjeli sredstava za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini za 2018. godinu u ukupnom iznosu od 24.000.000,00 kuna.

Temeljem navedene Odluke o raspodjeli sredstava, potporu je dobilo **105 projekata**:

- 31 projekata iz područja kulture: 5.420.000,00 kuna
- 23 projekta iz područja obrazovanja i znanosti: 6.060.000,00 kuna
- 16 projekata iz područja zdravstva – 5.210.000,00 kuna
- 35 projekta iz ostalih područja – 7.310.000,00 kuna

Važno je istaknuti, kada se govori o kriterijima, da su prvenstveno **birani projekti koji donose korist i koji su na dugoročnu dobrobit hrvatskom narodu** u Bosni i Hercegovini. Podržani su **veći, strateški važni projekti** – škole, bolnice, domovi zdravlja, studentski i domovi za starije i nemoćne, **infrastrukturni projekti**, kao i **projekti koji pružaju mogućnost otvaranja novih radnih mjesta**. Prednost u dobivanju financijske potpore imali su i **programi i projekti koji se provode u partnerstvu s lokalnom zajednicom** u Bosni i Hercegovini, a vodilo se računa i da potpora bude zemljopisno raspoređena na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine gdje žive Hrvati.

Po prvi puta, potpisivanje ugovora s korisnicima potpore održano je u Bosni i Hercegovini - u prostorijama konzulata Republike Hrvatske u Vitezu (31.kolovoza 2018. godine) čime se dodatno poslala poruka i potvrda snažne opredjeljivosti Vlade Republike Hrvatske za još čvršćim povezivanjem sa sunarodnjacima u Bosni i Hercegovini. Potpisivanju su nazočili najviši dužnosnici iz političkog i vjerskog života te predstavnici svih razina vlasti i predstavnici različitih područja života Hrvata u Bosni i Hercegovini.

Vlada Republike Hrvatske, donošenjem Odluke o raspodjeli sredstava za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, pruža važnu pomoć i potporu udrugama i ustanovama Hrvata u Bosni i Hercegovini te kroz njih osnažuje i ohrabruje hrvatski narod u njegovom nastojanju za održivim ostankom te podupire i čuva nacionalni identitet hrvatskog naroda u toj zemlji.

OBRAZOVANJE I ZNANOST Jedno od najvažnijih područja koje se kontinuirano i sustavno podupire je obrazovanje koje predstavlja temelj prosperitetne budućnosti jednog naroda. Gradnjom novih, kao i uređenjem te dodatnim opremanjem postojećih škola, učeničkih i studentskih domova i sportskih dvorana, osiguravaju se mladima primjereni uvjeti za učenje i studiranje u sredini u kojoj žive čime ih se potiče i motivira za ostanak u svojoj zemlji. Zato su u području obrazovanja i znanosti dane potpore za izgradnju, obnovu, rekonstrukciju i opremanje škola u Livnu, Novom Travniku, Žepču, Ljubuškom, Kiseljaku, Širokom Brijegu, Travniku i Posušju te sjemeništa u Širokom Brijegu i Travniku, kao i potpora radu Opće gimnazije u Banja Luci. Isto tako, dodijeljena su sredstava za izgradnju 5 školskih sportskih dvorana – u Stocu, Mostaru, Usori, Jajcu, Kupresu i za sanaciju sportske dvorane u Čitluku. Uz

to, financirana je izgradnja i uređenje učeničkih i studentskih domova kao i objekata za ugodniji život i rad učenika i studenata u domovima - u Žepču, Mostaru i Sarajevu.

Respektirajući značaj informiranja hrvatskog naroda u BiH, dana su i novčana sredstva za pomoć izdavačkoj djelatnosti (časopis za mlade „Cvitak“, leksikon „Tko je tko u Hrvata Bosne i Hercegovine“, „Knjigom za bolji suživot Hrvata u BiH“, te „Zločini nad Hrvatima u BiH i Domovinskom ratu“) te poboljšanje tehničkih uvjeta za emitiranje radijskog i televizijskog programa triju nacionalnih RTV postaja u Mostaru, Tomislavgradu i Čitluku.

ZDRAVSTVO Dostupna i primjerena zdravstvena i socijalna skrb jedan je od temeljnih uvjeta za održiv ostanak i povratak Hrvata u Bosni i Hercegovini. Financirani projekti i programi odnose se na izgradnju, rekonstrukciju, opremanje i proširenje bolničkih kapaciteta, kapaciteta domova zdravlja i specijaliziranih medicinskih ustanova u Travniku (Nova Bila), Livnu, Stocu, Jajcu, Tomislavgradu, Mostaru, Posušju, Kiseljaku, Odžaku i Čapljini, kao i nabava sanitetskih vozila za domove zdravlja u Neumu, Vitezu i Žepču. Nastojeći odgovoriti na potrebe najranjivijih skupina društva, dana su novčana sredstva i za dogradnju, opremanje i uređenje domova i drugih ustanova za starije, nemoćne i socijalno ugrožene osobe u Kiseljaku, Čapljini, Busovači, Odžaku i Tomislavgradu.

KULTURA Kulturu kao značajnu odrednicu nacionalnog identiteta može se očuvati samo neprekidnom i odgovarajućom skrbi za kulturna dobra od nacionalnog interesa, njegovanjem tradicionalnih manifestacija i vrijednosti koje ta kultura baštini te uvažavanjem svih povijesnih, vjerskih i civilizacijskih činjenica koje se odnose na kulturu onoga dijela hrvatskog naroda koji prebiva na području Bosne i Hercegovine. Upravo radi toga, izdvojena su novčana sredstva za izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju, obnovu i uređenje župnih crkvi i drugih sakralnih objekata u Bijeljini, Sarajevu (Stup), Neumu (Hutovo), Mostaru (Kruševo), Prijedoru, Grudama (Tihaljina i Ružići) Busovači (Čep), Odžaku (Posavska Mahala), Kupresu, Čapljini (Klepci), Tomislavgradu (Buško jezero), Tuzli (Morančani) i Orašju (Tolisa). Dane su i potpore za izgradnju, uređenje i opremanje muzeja, galerija i knjižnica u Kreševu, Plehanu, Livnu, Mostaru, Banja Luci i Tomislavgradu, kao i kazališta, kino-dvorana, kulturnih centara i domova kulture, te memorijalnih centara i spomen obilježja u Tomislavgradu, Orašju, Vitezu, Tuzli, Bosanskom Grahovu, Prozoru-Rami, Mostaru i Domaljevcu-Šamcu. Isto tako dana su novčana sredstva za održavanje 5 manifestacija: „Dani hrvatskog filma 2018.“ u Orašju, „19. Mediteran Film Festival“ u Širokom Brijegu, 19. festival „Kao nekad pred Božić 2018“ u Sarajevu, „Mostarsko proljeće 2018.“ u Mostaru i „100 godina župe Gradina“ u Čitluku.

OSTALA PODRUČJA Primjerena komunalna infrastruktura u naseljenim mjestima od životne je važnosti za povratak, ali i održivi ostanak Hrvata u tim mjestima. Zato su dane potpore za izgradnju, rekonstrukciju, obnovu, sanaciju i asfaltiranja cesta u Čeliću, Širokom Brijegu, Livnu, Varešu, Čapljini, Kotor Varošu, Dobretićima i Derventi; zatim za sanaciju klizišta u Mostaru; rekonstrukciju mosta u Tesliću; izgradnju odvodnje i kanalizacije u Grudama i Odžaku te uređenje mjesnog trga u Grudama (Ledinac).

U cilju demografske obnove i stvaranja uvjeta održivog povratka kroz zapošljavanje i rješavanje stambenog pitanja, izdvojena su i novčana sredstva namijenjena za održivi povratak u Župi Novo Selo (Bosanski Brod); izgradnju stambeno-poslovne zgrade s ciljem demografskog oporavka i razvoja općine (Ravno); obnovu i izgradnju obiteljskih kuća socijalno ugroženim

obiteljima u BiH (Bosanski Brod); pomoć povratnicima za jesensku i proljetnu sjetvu (Derвента); djelovanje braniteljske udruge Središnje Bosne (Mostar); uspostavu Credo centra „Izgradi svoju budućnost“ (Ljubuški) i edukaciju mladih pod nazivom „Juvenes Fructus“ (Bosanski Šamac, Kornica).

Prilog 1. Odluka o raspodjeli sredstava za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu

4.2. PROGRAM POTPORE HRVATSKOJ NACIONALNOJ MANJINI U 12 EUROPSKIH DRŽAVA

Kroz stalnu značajniju financijsku potporu programima i projektima udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine, cilj je osnažiti hrvatsku manjinsku zajednicu u domicilnim državama u ostvarivanju manjinskih prava, pogotovo etničku, vjersku, kulturnu i jezičnu samosvijest te ih učiniti punopravnim čimbenikom domicilne države.

Središnji državni ured je u 2018. godini u suradnji s veleposlanstvima Republike Hrvatske proveo Javni natječaj za programe i projekte udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine u 12 europskih država, a Odlukom o raspodjeli financijskih sredstava, hrvatskoj nacionalnoj manjini u inozemstvu za 2018. godinu bilo je namijenjeno ukupno 4.500.000,00 kuna. od čega je tijekom 2018. godine korisnicima, manjinskim zajednicama u Austriji, Bugarskoj, Crnoj Gori, Češkoj, Italiji, Kosovu, Mađarskoj, Makedoniji, Rumunjskoj, Slovačkoj, Sloveniji i Srbiji, doznačeno 4.376.000,00 kuna.

Ovim natječajem podupiru se aktivnosti hrvatske zajednice u ostvarivanju i jačanju manjinskih prava (očuvanju hrvatskoga identiteta, jezika, kulture i kulturne baštine, obrazovanja, znanosti, sporta i sl.), aktivnosti s ciljem razvoja manjinskih medija i djelovanja manjinskih institucija, kao i drugi projekti koji zadovoljavaju i unapređuju opće javne potrebe hrvatske manjinske zajednice u svrhu zaštite prava i interesa Hrvata.

Po okončanju postupka Javnog natječaja potporu je ostvarilo 191 programa i projekata organizacija hrvatske nacionalne manjine iz 12 navedenih država, čijim se ostvarenjem na različite načine doprinosi očuvanju i razvijanju hrvatskoga identiteta, kulture i povezanosti s Hrvatskom, a od kojih ovdje navodimo po jedan projekt iz svake države: On-line rječnik Znanstvenog instituta Gradišćanskih Hrvatov iz Trajštofa iz Republike Austrije; Časopis Hrvatska riječ Kulturno-prosvjetnog društva Hrvata iz Sofije, Republika Bugarska; Potpora funkcioniranju Radio Duxa Hrvatske krovne zajednice Dux Croatorum iz Donje Lastve, Tivat, Crna Gora; Nogometni turnir prijateljstva Hrvatska-Italija u organizaciji udruge Hrvatski otok iz Kruča, Molise, Talijanska Republika; Pripremanje toplog obroka za korisnike Narodne kuhinje u Letnici u Republici Kosovo; Državni kamp hrvatskoga jezika i kulture koji se u organizaciji Hrvatske državne samouprave iz Budimpešte održava u Kulturno-prosvjetnom centru Hrvata iz Mađarske u Vlačićima na otoku Pagu; Proslava sv. Nikole u Skopju u organizaciji Zajednice Hrvata u Republici Makedoniji; Potpora aktivnostima udruge Demokratski savez Hrvata u Rumunjskoj iz Lupaka u području obrazovanja, kulture i

informiranja; Potpora Godišnjem programu rada za 2018. godinu Saveza hrvatskih društava u Sloveniji, Ljubljana, Republika Slovenija; Festival hrvatske kulture i smotre hrvatskog folklora u Bratislavi u Slovačkoj Republici koji organizira Hrvatski kulturni savez u Slovačkoj te Radijski i TV program na hrvatskom jeziku udruge novinara Cro-info iz Subotice, Republika Srbija.

Potrebno je istaknuti kako su uz planirana sredstva za potporu programa i projekata hrvatske nacionalne manjine, u 2018. godini temeljem Zaključka Vlade Republike Hrvatske osigurana dodatna sredstva u iznosu od 611.985,03 kuna za realizaciju strateški važnog projekta hrvatske manjine u Srbiji – kupnja zemljišta za sjedište Novinsko izdavačke ustanove „Hrvatska riječ“.

Prilog 2. Odluka o načinu raspodjele financijskih sredstava za programe i projekte udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine za 2018. godinu

4.3. PROGRAM POTPORE HRVATSKIM ZAJEDNICAMA U ISELJENIŠTVU

Odnos Republike Hrvatske sa hrvatskim iseljeništvom višeslojan je, dinamičan i dugovječan, utemeljen na međusobnom povjerenju, poštovanju i uzajamnosti. Novi pristup Središnjeg državnog ureda prema hrvatskom iseljeništvu usmjeren je na suradnju, povezivanje te jačanje hrvatskog identiteta diljem svijeta.

Jedan od vidova suradnje Središnjeg državnog ureda s iseljeništvom je i program potpore hrvatskim zajednicama koji se provodi putem Javnog natječaja za prijavu programa/projekata organizacija hrvatskog iseljništva u prekomorskim i europskim državama radi ostvarenja financijske potpore koji je objavljen i u 2018. godini.

Cilj ovog natječaja je očuvanje i poticanje kulturne, znanstvene, gospodarske, sportske i druge suradnje između Republike Hrvatske i iseljeničkih zajednica Hrvata izvan Republike Hrvatske. Program je osmišljen za podupiranje specifičnih potreba i konkretnih aktivnosti hrvatskih iseljeničkih zajednica u svim područjima bitnim za očuvanje i njegovanje hrvatskog identiteta, a ponajprije u područjima kulture i obrazovanja.

Tijekom 2018. godine hrvatskim zajednicama u iseljeništvu doznačena su sredstva temeljem provedenog Javnog natječaja za prijavu programa i projekata organizacija hrvatskog iseljništva u Južnoj Americi i Republici Južnoj Africi u svrhu ostvarenja financijske potpore za 2017. godinu u iznosu od 1.309.460,00 kuna.

Središnji državni ured snažno potiče povezivanje hrvatskih zajednica diljem svijeta. Upravo je stoga program Korijeni u 2018. godini pokrenuo pet novih mreža koje umrežavaju škole iz hrvatskog iseljništva, Bosne i Hercegovine, iz zemalja u kojima živi hrvatska nacionalna manjina sa školama u Republici Hrvatskoj. Razvojem takvih projekata i programa, Središnji državni ured nastoji kod najmlađih generacija očuvati i jačati svijest o pripadnosti jednom, nedjeljivom hrvatskom narodu, neovisno o tome gdje on živi. Tijekom 2018. godine započele su pripreme za projekt Ljetne škole „Korijeni“, koja će se održati 2019. godine, za sudionike navedenih mreža – učitelja, ravnatelja i, najvažnije, učenika.

Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske za 2018.

Jednako tako, tradicionalna suradnja sa Udruženjem hrvatsko – američkih stručnjaka (ACAP) nastavila se kroz podršku iskazanu organizaciji treće konferencije, održane u San Joseu u listopadu 2018. godine, koja je okupila velik broj Hrvata Sjeverne Amerike na susretu usmjerenom kulturnom, znanstvenom i gospodarskom umrežavanju, kako međusobnom, tako i s Republikom Hrvatskom.

Nakon provedenog Javnog natječaja temeljem Odluke o dodjeli financijskih sredstava programima/projektima organizacija hrvatskog iseljeništva u prekomorskim i europskim državama za 2018. godinu dodijeljen je iznos od 2.304.000,00 kuna, kojim je financirano ukupno 46 programa/projekata, a sredstva su doznačena u 2019. godini.

Prilog 3. Odluka o dodjeli financijskih sredstava programima/projektima organizacija hrvatskog iseljeništva u prekomorskim i europskim državama za 2018. godinu

4.4. PROGRAM FINANCIRANJA POSEBNIH POTREBA I PROJEKATA OD INTERESA ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Cilj Programa je dodatni poticaj promicanju veza i jačanju suradnje Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, jačanje hrvatskih zajednica i položaja hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, očuvanje, jačanje i promicanje nacionalnog identiteta, hrvatskog jezika, kulturnog stvaralaštva i baštine, kao i pomoć ugroženim pojedincima - pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske.

Pored zasebnih natječaja za svaku kategoriju Hrvata izvan Republike Hrvatske ovim Programom, koji je namijenjen svim pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske, nadopunjuju se potrebe hrvatskih zajednica diljem svijeta u zaštiti njihovih prava i interesa.

Program se provodi putem javnog poziva te je namijenjen neprofitnim organizacijama izvan Republike Hrvatske i u Republici Hrvatskoj (udruge građana, zaklade, ustanove i ostale organizacije koje ne ostvaruju dobit ili profit za svoj rad), fizičkim osobama čiji projekti obuhvaćaju brigu za očuvanje i jačanje identiteta Hrvata izvan Republike Hrvatske i ugroženim pojedincima - pripadnicima hrvatskog naroda s prebivalištem izvan Republike Hrvatske.

Budući da je riječ o veoma važnom Programu Središnji državni ured je u 2018. godini raspisao dva Javna poziva (veljača i listopad 2018. godine) te Odlukom o dodjeli financijske potpore za posebne potrebe i projekte od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu (svibanj 2018. godine), dodijelio iznos od 2.234.500,00 kuna, s kojim je financiran ukupno 101 program i projekt, a Odlukom o dodjeli financijske potpore za posebne potrebe i projekte od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske za 2018. godinu (prosinac 2018. godine), dodijelio iznos od 1.816.000,00 kuna, s kojim je financirano ukupno 95 programa i projekata.

4.5. PROGRAM STIPENDIRANJA STUDENATA PRIPADNIKA HRVATSKOG NARODA

Cilj ovog programa je jačanje obrazovnih i znanstvenih kapaciteta Hrvata izvan Republike Hrvatske, jačanje položaja i uloge obrazovanih pojedinaca u sredinama u kojima žive te ujedno aktivno uključivanje Hrvata izvan Republike Hrvatske u društveni i politički život Republike Hrvatske.

Stipendije za studente pripadnike hrvatskog naroda dodjeljuju se temeljem Pravilnika o stipendiranju studenata - pripadnika hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske. Pravo na stipendiju ostvaruje se putem Javnog natječaja, a prema utvrđenim kriterijima za dodjeljivanje stipendija.

Temeljem Odluke o dodjeli stipendija studentima - pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske za akademsku godinu 2017./2018. dodijeljene su 502 stipendije pripadnicima hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske od čega 101 stipendija za studente koji studiraju u Republici Hrvatskoj i 401 stipendija za studente koji prebivaju i studiraju u Bosni i Hercegovini. Time je dan dodatan poticaj jačanju ljudskih kapaciteta čime se potiče ostanak Hrvata u Bosni i Hercegovini.

Ukupno isplaćeni iznos za stipendije studentima za akademsku godinu 2017./2018. bio je 3.416.000,00 kuna za 488 stipendija, od čega za stipendije studentima koji studiraju u Republici Hrvatskoj 644.000,00 kuna, a za studente koji prebivaju i studiraju u Bosni i Hercegovini 2.772.000,00 kuna.

4.6. PROGRAM UČENJA HRVATSKOG JEZIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Program učenja hrvatskog jezika ima osobitu važnost u smislu njegovanja i promicanja hrvatskoga jezika i kulture. Ovim se programom ujedno potiče povratak hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka u Republiku Hrvatsku, te se stvaraju preduvjeti za njihovo lakše uključivanje u gospodarski i društveni život Republike Hrvatske. Unatoč činjenici da se većina polaznika po završetku tečaja vraća u zemlje iz kojih dolaze, stečeno znanje kroz Program učenja hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj je vrijedno i korisno ne samo za njih osobno, nego i za brojne iseljeničke zajednice u čiji se rad uključuju mnogi od bivših polaznika.

Pravo na stipendiju ostvaruje se putem Javnog poziva, na koji se prijavljuju pripadnici hrvatskog naroda, njihovi supružnici, kao i prijatelji hrvatskog naroda i Republike Hrvatske iz cijelog svijeta.

Tečaj hrvatskog jezika organiziran je u 2018. godini na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, Splitu i Rijeci, a provode ga Centar za hrvatski kao drugi i strani jezik „Croaticum“ (Zagreb), Centar za hrvatske studije u svijetu (Split) i Riječka kroatistička škola (Rijeka). U 2018. godini Središnji državni ured je temeljem Pravilnika preuzeo obvezu plaćanja stipendije za jedan i/ili dva semestra koja uključuje trošak tečaja hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj, subvencioniranu prehranu i djelomičnu naknadu za smještaj u studentskom domu ili privatno.

S obzirom na važnost i veliko zanimanje za Program, Središnji državni ured redovito čini iskorake kako bi se potpunije i brže ostvarili zacrtani ciljevi. Valja istaknuti da je za 2018./2019. akademsku godinu ukupno odobreno 175 stipendija (170 za učenje hrvatskog jezika u Republici Hrvatskoj i 5 za internetsko učenje hrvatskog jezika) za ukupno 132 kandidata. Veća pozornost se pridaje i rješavanju statusnih pitanja stipendista, poglavito u postupku reguliranja privremenog boravaka u Republici Hrvatskoj kao i stjecanja hrvatskog državljanstva. Središnji državni ured je za Program učenja hrvatskog jezika u 2018. godini ukupno isplatio iznos od 971.419,88 kuna.

5. Gospodarska suradnja

U okviru djelokruga rada Središnjeg državnog ureda u području gospodarske suradnje Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske tijekom 2018. godine nastavljena je suradnja s tijelima državne i lokalne uprave na poslovima pripreme i provedbe projekata u okviru gospodarske suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, a posebno s Hrvatima u Bosni i Hercegovini, kroz djelomično financirane razvojne projekte u okviru Javnog natječaja za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini u 2018. godini. Osim toga, održavana je kontinuirana suradnja s Agencijom za investicije i konkurentnost, sa stručno-poslovnim organizacijama, javnim ustanovama, pravnim osobama sa statusom javnih ustanova, diplomatskim misijama/konzularnim uredima Republike Hrvatske, s hrvatskim poduzetnicima i gospodarskim udrugama izvan Republike Hrvatske te s poduzetnicima i udrugama u Republici Hrvatskoj.

U rujnu 2018. godine je, nakon višemjesečnih priprema, pokrenut pilot projekt Registar hrvatskih subjekata izvan Republike Hrvatske kojim se promiče umrežavanje Hrvata diljem svijeta te njihovo povezivanje s domovinom. Registar je digitalna baza podataka i komunikacijska mreža, dostupna na www.registarhrvataizvanhrvatske.hr. Bazu podataka čine zapisi o Hrvatima izvan Republike Hrvatske kao fizičkim osobama te zapisi o udrugama, poduzećima, vjerskim organizacijama i drugim vrstama pravnih osoba koje su povezane s Hrvatima izvan Republike Hrvatske. Korisnici Registra imaju priliku uspostaviti gospodarsku, kulturnu, obrazovnu, znanstvenu, sportsku ili drugu vrstu suradnje s Hrvatima iz domovine i cijeloga svijeta. Pritom je omogućena i izravna komunikacija između svih korisnika te primanje obavijesti o mogućnostima ostvarenja njihovih profesionalnih i osobnih interesa. Pilot faza projekta bila je namijenjena prvenstveno Hrvatima iz Argentine, Njemačke i Sjedinjenih Američkih Država, s time da je pristup Registru bio otvoren i za ostale korisnike, neovisno o državi njihova prebivališta. Tijekom izrade Registra ostvarena je suradnja s brojnim tijelima javne vlasti i drugim institucijama Republike Hrvatske kao i sa srodnim institucijama izvan Republike Hrvatske. Do kraja 2018. godine u Registar se upisalo preko tisuću korisnika, dok ih je bilo registrirano gotovo dvije tisuće.

Tijekom 2018. godine kontinuirano su se provodile aktivnosti informiranja hrvatskih iseljenika o promociji i mogućnostima ulaganja u Republiku Hrvatsku, posebice putem novo uspostavljenog kanala komunikacije u okviru platforme Registra hrvatskih subjekata izvan Republike Hrvatske. Osim toga, odgovoreno je na određen broj upita Hrvata izvan Republike Hrvatske o mogućnostima gospodarske suradnje između Republike Hrvatske i Hrvata izvan Republike Hrvatske koji su se odnosili na pružanje informacija o radu u inozemstvu, poslovnog povezivanja s poduzetnicima u Republici Hrvatskoj i izvan Republike Hrvatske itd.

Osim navedenog, uz potporu i aktivno sudjelovanje Središnjeg državnog ureda, organizirano je nekoliko sastanaka, sajmova, kongresa, konferencija, sjednica i drugih manifestacija u zemlji i inozemstvu koji su se odnosili na gospodarsku suradnju s Hrvatima izvan Republike Hrvatske (Gospodarski sajam u Mostaru, konferencija „Međunarodno gospodarsko povezivanje“ u Opatiji, sjednica saborskog Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske, manifestacije

hrvatskih gospodarskih udruženja u Austriji, Njemačkoj i Sjedinjenim Američkim Državama, hrvatski iseljenički kongres u Osijeku, konferencija o prekograničnoj suradnji u Podunavskom slivu u Osijeku, poslovna konferencija *Meeting G2* u Zagrebu).

Poslovna konferencija *Meeting G2* u Zagrebu, koju Središnji državni ured redovito podržava prepoznata je kao platforma gospodarskog umrežavanja Hrvata diljem svijeta, u kojoj sudjeluje preko stotinu gospodarstvenika iz Republike Hrvatske i inozemstva, usmjerena na njihovo prepoznavanje i povezivanje u svrhu generiranja novih ideja i projekata.

Naposljetku, tijekom 2018. godine kontinuirano su se prikupljali i ažurirali podaci i informacije za gospodarske promemorijske Središnjeg državnog ureda, izrađene su odnosno ažurirane gospodarske promemorijske za nekoliko država u kojima žive značajne hrvatske zajednice.

6. Savjet Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Savjet Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Savjet), savjetodavno tijelo, čiji mandat traje četiri godine, a koje pruža pomoć Vladi Republike Hrvatske u kreiranju i provedbi politike, aktivnosti i programa u odnosu na Hrvate izvan Republike Hrvatske, održao je svoju **Drugu sjednicu drugog saziva Savjeta od 9. do 11. studenog 2018. godine u Šibeniku**. U radu sjednice Savjeta, uz članove Savjeta, sudjelovali su i predstavnici državnih tijela i institucija, sveučilišne zajednice, znanstvenih i drugih institucija, predstavnici Katoličke crkve, Hrvatske radiotelevizije, gospodarstvenici, predstavnici Zajednice županija.

Članovima Savjeta predstavljeno je niz važnih tema, kako za Hrvate u zemlji tako i za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova prezentirali su novine u Zakonu o hrvatskom državljanstvu koji je upućen u Hrvatski sabor. Hrvatska radio televizija izlagala je o Međunarodnim kanalima HRT-a, stanje, izazovi i projekcije. Predstavnik Zajednice Županija predstavio je iskustva Vukovarsko-srijemske županije u prekograničnoj suradnji. Predstavnici Podravke imali su izlaganje na temu „Poslovanje Podravke na internacionalnim tržištima na primjeru tržišta Australije“.

Sjednica Savjeta bila je ujedno i prilika da se razmotri sve što je do sada učinjeno i što je potrebno učiniti za još jače povezivanje i jačanje odnosa između Hrvatskog naroda izvan Republike Hrvatske s domovinom. Naglašeno je da je Savjet važno tijelo koje kroz razmjenu ideja i najboljih praksi radi na odgovorima na pitanja od interesa za hrvatski narod u cijelom svijetu **te su doneseni konkretni Zaključci**.

Nakon što su članovi Savjeta, predstavnici Hrvata iz Bosne i Hercegovine, ukazali na činjenicu da je nakon provedenih općih izbora u BiH, hrvatski član Predsjedništva BiH po treći put izabran pretežno glasovima Bošnjačkog naroda, Savjet je zaključio da je potrebna maksimalna angažiranost svih institucija u Republici Hrvatskoj, a i samih članova Savjeta, posebno onih koji dolaze iz zemalja članica EU i NATO saveza na senzibiliziranju cjelokupne javnosti, politika i vodstava tih država za rješavanje ovog problema. U Zaključcima je ukazano na potrebu omogućavanja ostvarivanja punog biračkog prava Hrvatima izvan RH. Savjet je posebno istaknuo problem iseljavanja iz Republike Hrvatske te u tom pravcu zaključio da je potrebno poduzimati mjere demografske obnove i razvitka, posebice one kojima je cilj povratak hrvatskih iseljenika i useljavanje njihovih potomaka te mjere smanjena iseljavanja. Ukazano je i na činjenicu kako Hrvati u Sloveniji, kao i Hrvati u Sjevernoj Makedoniji i Bugarskoj, nemaju status nacionalne manjine pa je potrebna puna angažiranost kako bi se stvorili uvjeti za rješavanje tog pitanja. Jedan od Zaključaka je i da je potrebno dodatno raditi na većoj dostupnosti HRT-a svim Hrvatima izvan RH, kao i na uvrštavanju u programe dostupne (i) Hrvatima izvan RH, većeg broja emisija iz Hrvatske i o Hrvatskoj a (i) Hrvatima u RH, većeg broja emisija o Hrvatima izvan RH.

I ova sjednica Savjeta potvrdila je zajedništvo svih Hrvata, kako onih u Republici Hrvatskoj tako i onih izvan Republike Hrvatske, a koje je presudno za očuvanje nacionalnog identiteta i jačanje svijesti o nedjeljivosti hrvatskog naroda bez obzira na zemljopisne granice.

Sukladno usvojenim zaključcima s 1. konstituirajuće sjednice Savjeta Vlade RH za Hrvate izvan RH održane u prosincu 2017. godine, **u Bratislavi je 15. lipnja 2018. godine** u prostorijama Veleposlanstva Republike Hrvatske u Slovačkoj, uz domaćinstvo veleposlanika Republike Hrvatske u Slovačkoj mr. sc. Aleksandra Heine i u organizaciji g. Radoslava Jankovića, imenovanog člana Savjeta Vlade RH za Hrvate izvan RH, predstavnika hrvatske manjine u Slovačkoj, **održan radni sastanak s imenovanim članovima Savjeta Vlade RH za Hrvate izvan RH - predstavnicima hrvatske manjine**. Na sastanku su razmatrana aktualna pitanja od interesa za hrvatsku manjinu u 12 europskih država.

Prilog 4.: Zaključci druge sjednice drugog saziva Savjeta Vlade RH za Hrvate izvan RH

7. Ostale istaknute aktivnosti

7.1. HRVATI U BOSNI I HERCEGOVINI

Programi i projekti Središnjeg državnog ureda za Hrvate u BiH

Ulaganja Republike Hrvatske putem projekata i programa od interesa za bosansko-hercegovačke Hrvate, istodobno i ulaganja u cijelu Bosnu i Hercegovinu, doprinose cjelokupnom boljitku zemlje, gdje su Hrvati neodvojivi i konstitutivni dio. Središnji državni ured provodi četiri programa potpore kojima jača položaj Hrvata u BiH To su :

- ***Program potpore Hrvatima u BiH - Financiranje obrazovnih, kulturnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od posebnog interesa za hrvatski narod u BiH – detaljnije u dijelu Izvješća o programima***
- ***Program financiranja posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan RH – detaljnije u dijelu Izvješća o programima***
- ***Program stipendiranja studenata – detaljnije u dijelu Izvješća o programima***
- ***Program potpore strateškim institucijama Hrvata u BiH - 30. studenoga 2018. godine potpisani su Ugovori o financijskoj potpori za provedbu programa i projekata strateških institucija hrvatskog naroda u BiH: za Sveučilište u Mostaru osigurano je 4.000.000,00 kuna i za Hrvatsko narodno kazalište u Mostaru 2.000.000,00 kuna.***

Uz konkretne programe koje provodi, Središnji državni ured je u svakodnevnoj komunikaciji i uspješno ostvaruje suradnju s političkim predstavnicima Hrvata na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, s brojnim udrugama i udruženjima koji djeluju u Bosni i Hercegovini ali i izvan nje, te institucijama i ustanovama iz područja kulture, znanosti i obrazovanja.

Isto tako, kako bi adekvatno i učinkovito rješavao poteškoće i probleme s kojima se suočavaju Hrvati u Bosni i Hercegovini – Središnji državni ured je pojačao suradnju s resornim institucijama u Republici Hrvatskoj. S Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Ministarstvom regionalnog razvoja i EU fondova te Agencijom za odgoj i obrazovanje organizirao je niz tematskih seminara i radionica (detaljnije u dijelu *Izvješća pod nazivom Inicijative i iskoraci*).

Središnji državni ured je aktivno sudjelovao i u aktivnostima drugih resornih institucija koje provode programe za Hrvate u Bosni i Hercegovini. Predstavnici Središnjeg državnog ureda kao članovi povjerenstava sudjelovali su u donošenju prijedloga odluka temeljem raspisanih Javnih natječaja Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje te Ministarstva hrvatskih branitelja.

Kao središnje tijelo nadležno za područje odnosa Republike Hrvatske sa Hrvatima izvan Republike Hrvatske, Središnji državni ured je tijekom 2018.godine sudjelovao i u drugim, za Hrvate u Bosni i Hercegovini, bitnim događanjima koja su inicirala druga tijela i institucije iz Republike Hrvatske:

- Otvorenje konzulata Republike Hrvatske u Livnu (rujan 2018.) i Vitezu (svibanj 2018.)
- Otvorenje ureda Hrvatske gospodarske komore u Sarajevu i Mostaru (travanj 2018.)
- Otvorenje dopisništava HRT a u Mostaru i Sarajevu (veljača 2018.)
- Pokretanje zrakoplovne linija Mostar – Zagreb (svibanj 2018.)

Središnji državni ured aktivno je sudjelovao na dvjema tematskim sjednicama posvećenim Hrvatima u Bosni i Hercegovini koje je tijekom 2018.godine održao Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske Hrvatskog sabora:

- „Održivi ostanak i povratak hrvatskih prognanika i izbjeglica u Bosni i Hercegovini s posebnim naglaskom na entitet Republika Srpska“ (20.lipnja 2018.)
- „Bosna i Hercegovina, položaj Hrvata u Bosni i Hercegovini i europski put BiH“. (10.svibnja 2018.)

Nastavno na rezultate Općih izbora u Bosni i Hercegovini koji su održani u listopadu 2018.godine, a kojima je po treći put od 1995.godine, glasovima Bošnjaka izabran hrvatski član Predsjedništva BiH, Središnji državni ured je dao značajan doprinos pripremi *Deklaracije o položaju Hrvata u Bosni i Hercegovini i europskom putu* koju je Hrvatski sabor, na prijedlog saborskog Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske, donio 14. prosinca 2018. godine (s 81 glasom za, 4 suzdržana i 11 protiv).

Deklaracija za cilj ima ukazati na primjere i prakse koje ugrožavaju jednakopravnost Hrvata u Bosni i Hercegovini, poslati poruku o potrebi osiguravanja Ustavom Bosne i Hercegovine zagarantiranih prava Hrvata te pružiti potporu europskom putu susjedne i prijateljske Bosne i Hercegovine.

Važno je naglasiti i inicijativu Središnjeg državnog ureda usmjerenu na uspostavljanje suradnje sa predstavnicima izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini gdje Hrvati nemaju svoje predstavnike (Busovača, Novi Travnik, Teslić, Prijedor) što je kod Hrvata u Bosni i Hercegovini prepoznato kao značajan pomak u odnosu na dosadašnju praksu.

Tijekom 2018. godine, u cilju detektiranja aktualnih problema i izazova s kojima se susreću Hrvati u Bosni i Hercegovini, državni tajnik i predstavnici Središnjeg državnog ureda, posjetili su sve dijelove Bosne i Hercegovine gdje žive Hrvati: Livno, Vitez, Kiseljak, Teslić, Tomislavgrad, Jajce, Vareš, Čapljina, Stolac, Ravno, Kreševo, Fojnica, Busovača, Novi Travnik, Dobretići, Banja Luka, Mostar, Kruševo, Grude, Odžak., Široki Brijeg, Travnik, Prijedor, Sarajevo, Orašje, Kolibe Donje (pored Bosanskog broda), Bijeljina, Čitluk, Kupres.

Prilog 11. Tablica posjeta Hrvatima u Bosni i Hercegovini

Središnji državni ured je u Bosni i Hercegovini prisutan i kroz brojna kulturna, umjetnička, sportska, humanitarna događanja kojima je suorganizator ili pokrovitelj – Noć Hrvata Središnje Bosne, Novi Travnik; Ljeto u Kornici, Šamac; Mediteran film festival, Široki Brijeg; Mostarsko proljeće, Mostar; Etnofest, Neum; Stolačka tarča, Stolac; Dani Hrvatskog filma 2018., Orašje, Revija tradicijske odjeće i Izbor najljepše Hrvatice u narodnoj nošnji izvan Republike Hrvatske, Tomislavgrad, Pomožimo zajedno – Humanitarna udruga fra Mladen Hrkać, Široki Brijeg; Okupljanje 1000 Ivana, Kupres; „Vratimo nadu zavičaju“, dvodnevna manifestacija

predstavljanja kulturno vjerske baštine Hrvata u BiH, Zagreb; 6. Večer folkloru „Tijaljsko silo“ u općini Grude.

U cilju učinkovitog rješavanja problema Hrvata povratnika, posebice u entitet Republika Srpska, Središnji državni ured je pojačao suradnju s predstavnicima udruga prognanih i Hrvata povratnika kao i s predstavnicima resornih tijela u Republici Hrvatskoj posebice sa Središnjim državnim uredom za obnovu i stambeno zbrinjavanje koji je nadležan za projekt obnove obiteljskih kuća Hrvata povratnika u BiH.

Tijekom 2018. godine, u cilju dodatnog jačanja veza između dviju domovina hrvatskog naroda, Središnji državni ured je inicirao suradnju i s udrugama Hrvata iz Bosne i Hercegovine koje djeluju u Republici Hrvatskoj promičući i njegujući kulturnu baštinu Hrvata Bosne i Hercegovine (Udruga bosansko hercegovačkih Hrvata Prsten, Udruga bosanskih studenata u Zagrebu, Udruga hercegovačkih studenata u Zagrebu, Broćanska zajednica, Širokobriješka zajednica, Kupreška zajednica u Zagrebu).

U cilju jačeg gospodarskog povezivanja hrvatskih tvrtki iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, u sklopu Mostarskog sajma (travanj 2018. godine) potpisan je Sporazum o suradnji Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Hrvatske gospodarske komore i Gospodarske komore Federacije BiH.

7.2. HRVATSKA NACIONALNA MANJINA

Republika Hrvatska ima osnovane međuvladine mješovite odbore (dalje u tekstu: MMO) s Mađarskom, Republikom Srbijom, Republikom Makedonijom i Crnom Gorom s ciljem praćenja provedbe sporazuma između Republike Hrvatske s navedenim državama u vezi zaštite prava nacionalnih manjina. Članovi MMO-a imenovani su od Vlade Republike Hrvatske i vlada država s kojima Republika Hrvatska ima sklopljen Sporazum, a čine ih predstavnici nacionalnih manjina i predstavnici nadležnih državnih tijela (kultura, obrazovanje, unutarnji poslovi, pravosuđe, uprava i dr.).

Ovim aktivnostima nastoji se unaprijediti razina pravne zaštite te očuvati i razvijati nacionalni identitet hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj, Republici Srbiji, Republici Sjevernoj Makedoniji i Crnoj Gori, kao i mađarske, srpske, makedonske i crnogorske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Središnji državni ured nositelj je poslova s hrvatske strane glede priprema i održavanja sjednica MMO-a za zaštitu nacionalnih manjina. Tijekom 2018. godine po prvi puta održane su sjednice sa sve četiri države s kojima Republika Hrvatska ima ustrojene mješovite odbore.

Sedma sjednica hrvatsko-srpskog MMO-a za zaštitu nacionalnih manjina održana je 30. i 31. siječnja 2018. godine u Beogradu i Bačkom Monoštoru. Hrvatski supredsjedatelj, državni tajnik Zvonko Milas, izdvojio je tri područja koja su od posebne važnosti za hrvatsku nacionalnu manjinu u Republici Srbiji te je kao prvo istaknuo osiguranje izravne zastupljenosti predstavnika hrvatske manjine u parlamentu te u tijelima državne vlasti i u javnim ustanovama, rješavanje prostora za Novinsko izdavačku ustanovu „Hrvatska riječ“ i osnivanje hrvatskog

školskog centra u Subotici. Supredsjedatelji su zaključili i kako će tome cilju značajno pridonijeti razvijanje bolje suradnje između dvije države u okviru razvojnih i prekograničnih projekata Europske unije, uz uključenost pripadnika obiju manjina. Drugog dana sjednice hrvatsko-srpsko izaslanstvo posjetilo je Osnovnu školu 22. Oktobar, odnosno učenike prvog razreda koji su početkom školske godine, kao prva generacija u Monoštoru, upisali nastavni program koji je u cijelosti na hrvatskom jeziku.

Četrnaesta sjednica hrvatsko-mađarskog MMO-a za zaštitu nacionalnih manjina održana je 6. ožujka 2018. godine u Budimpešti, kojoj je dan prije prethodilo svečano otvorenje nastavno-sportske dvorane Osnovne škole u Lugu, Republika Hrvatska, te Hrvatskog doma u Pečuhu, Mađarska. Otvorenjem Hrvatskog doma u Pečuhu, pod vodstvom Hrvatske državne samouprave, uspostavljen je obrazovni, kulturni i znanstveni centar hrvatske zajednice u Mađarskoj, a u njemu se smjestio i Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj. Na sjednici je zaključeno kako je 2017. godina bila jedna od najuspješnijih po pitanju realizacije preporuka hrvatsko-mađarskog MMO-a za nacionalne manjine. I na ovoj, 14. sjednici, ponovo je potvrđeno kako hrvatska manjina u Mađarskoj i mađarska manjina u Republici Hrvatskoj uživaju visoku razinu manjinskih prava, sukladno najvišim međunarodnim standardima te u europskim okvirima predstavljaju ogledni primjer uspješne i dobre prakse.

Treća sjednica hrvatsko-makedonskog MMO-a za zaštitu nacionalnih manjina održana je 18. lipnja 2018. godine u Skopju, dok je Druga sjednica održana 25. studenoga 2010. godine u Zagrebu. Središnji državni ured je kontinuirano djelovao proaktivno te je putem Veleposlanstva Republike Hrvatske u Republici Makedoniji stalno poticao makedonsku stranu na organiziranje 3. sjednice MMO-a.

Po završetku sjednice makedonski predsjedatelj ministar Edmond Ademi zahvalio se hrvatskom izaslanstvu na uspješnoj suradnji u pripremi i održavanju ove sjednice te se zahvalio Republici Hrvatskoj na potpori koju pruža Makedoniji u procesu pristupanja euroatlantskim integracijama. Hrvatski predsjedatelj, državni tajnik Zvonko Milas, zahvalio se svom makedonskom kolegi i svim članovima hrvatsko-makedonskog MMO-a na doprinosu u radu Odbora te na usvajanju kvalitetnih i realnih preporuka s ciljem daljnjeg razvijanja partnerske i učinkovite suradnje, a na dobrobit hrvatske i makedonske manjine i dvije prijateljske države. Prije početka sjednice predsjednik Vlade Republike Makedonije Zoran Zaev primio je izaslanstvo Republike Hrvatske na čelu s državnim tajnikom Zvonkom Milasom, kao prvo strano izaslanstvo nakon što su Makedonija i Grčka potpisale Sporazum o imenu. Na sastanku se razgovaralo o načinima i mogućnostima unaprjeđenja prava nacionalnih manjina i osnaživanju suradnje između dvije države. Predsjednik Zaev istaknuo je prijateljstvo dviju država te kontinuiranu potporu Vlade Republike Hrvatske i premijera Plenkovića u procesu približavanja Makedonije euroatlantskim integracijama. Državni tajnik Zvonko Milas izrazio je zadovoljstvo iskazanom spremnošću za podupiranje aktivnosti hrvatske zajednice, kao i u definiranju primjerenog statusa Hrvata u Republici Makedoniji.

Tijekom službenog posjeta Republici Makedoniji, državni tajnik je održao sastanak s predstavnicima hrvatske zajednice u prostorijama Zajednice Hrvata Republike Makedonije (dalje u tekstu ZHRM). Sastanku su nazočili predstavnici ogranaka ZHRM-a i udruga Hrvata u Makedoniji. U razgovoru s državnim tajnikom predsjednica ZHRM-a Nevenka Kostovska, predstavnici ogranaka ZHRM-a i udruga Hrvata u Makedoniji istaknuli su aktualnosti kao i

brojne probleme s kojima se zajednica susreće, a koji se odnose na neriješen status Hrvata u Makedoniji i financijske poteškoće pri osiguravanju osnovnih uvjeta rada. Sljedećeg dana, mons. dr. sc. Kiro Stojanov, biskup Skopske biskupije i apostolski egzarh i don Davor Topić, župnik Katedralne župe Presvetog Srca Isusova u Skopju primili su izaslanstvo Republike Hrvatske. Biskup Stojanov ukratko je predstavio rad Katoličke Crkve u Makedoniji naglasivši njenu povezanost sa zagrebačkom i vrhbosanskom nadbiskupijom, kao i tradiciju djelovanja hrvatskih misionara na području Makedonije.

Treća sjednica hrvatsko-crnogorskog MMO-a za zaštitu nacionalnih manjina održana je 27. rujna 2018. godine u Podgorici. Posebnu pažnju na Trećoj sjednici hrvatsko-crnogorskog MMO-a zaokupila je tema o mogućnosti zajedničke nominacije kulturnog dobra Bokeljske mornarice radi upisa na UNESCO-vu listu nematerijalne kulturne baštine, te je nastavljeno s dodatnim konzultacijama i usklađivanjem stajališta. No, naglašeni su prijateljski odnosi između dviju država te kako Republika Hrvatska, kao članica Europske unije podupire put Crne Gore u europske integracije. Prije početka sjednice hrvatsko izaslanstvo, na čelu s državnim tajnikom Zvonkom Milasom, primio je crnogorski ministar za ljudska i manjinska prava Mehmed Zenka. Sastanku je prisustvovala i ministrica bez portfelja iz reda hrvatske manjine Marija Vučinović. Tom prigodom dvije strane razmijenile su svoja iskustva u modalitetima zaštite manjinskih prava te se razgovaralo o međusobnoj suradnji glede zaštite prava i unaprjeđenja položaja hrvatske nacionalne manjine u Crnoj Gori i crnogorske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Tijekom svog službenog posjeta Crnoj Gori, državni tajnik, s hrvatskim članovima MMO-a za zaštitu manjina između Republike Hrvatske i Crne Gore, dan nakon sjednice u Podgorici posjetio je kotorskog biskupa mons. Iliju Janjića. Biskup Janjić izaslanstvu je ukratko izložio povijesni pregled Kotorske biskupije i naglasio veliki doprinos Hrvata iz Boke kotorske u stvaranju i razvoju bogate kulturne baštine tog područja. Hrvatsko izaslanstvo primio je i gradonačelnik Tivta dr. Siniša Kusovac sa suradnicima. Razgovaralo se o suradnji dviju država, koja se uz nacionalnu održava i na lokalnoj razini, a koja obuhvaća različita područja poput obrazovanja, kulture, gospodarstva i turizma. Istoga dana državni tajnik održao je sastanak s predstavnicima hrvatske nacionalne manjine u sjedištu Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore, u Domu kulture „Josip Marković“, čiji je predsjednik Zvonimir Deković hrvatskom izaslanstvu predstavio aktualno stanje te najvažnije aktivnosti i izazove, naglasivši još jednom važnost iznalaženja trajnog rješenja korištenja Doma kulture, koji su 1922. godine sagradili tamošnji Hrvati. Govorio je o načinima, mogućnostima i izazovima u očuvanju iznimno bogate nematerijalne kulturne baštine pripadnika hrvatske nacionalne manjine iz Boke kotorske, od kojih se na poseban način ističe Bokeljska mornarica.

I u 2018. godini nastavljena je stalna komunikacija s predstavnicima hrvatske nacionalne manjine u europskim državama i njihovim organizacijama, nadležnim hrvatskim tijelima i institucijama te diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske, u cilju jačanja i opstanka zajednica hrvatske manjine.

U siječnju 2018. godine održan je treći sastanak Koordinacijskog odbora ministara Vlade Republike Hrvatske i Talijanske Republike. Uz potpredsjednicu Vlade i ministricu vanjskih i europskih poslova Mariju Pejčinović Burić, kao član hrvatske delegacije ispred Središnjeg

državnog ureda sastanku je nazočio Milan Bošnjak, savjetnik s posebnim položajem za pitanja hrvatske nacionalne manjine u inozemstvu. Na sastanku je usvojena Zajednička deklaracija kao sveobuhvatan dokument kojom su se dvije strane obvezale na jačanje političke suradnje i pružanje međusobnih potpora u regionalnim i multilateralnim organizacijama i forumima te su utvrđena konkretna područja i modaliteti suradnje u narednom razdoblju. Na ovom sastanku obje vlade su posebnu pozornost posvetile mogućnostima unaprjeđenja statusa nacionalnih manjina te je napravljen iskorak u procesu priznavanja povijesne prisutnosti jezične i kulturne hrvatske manjine u pokrajini Furlanija Julijska krajina. Međutim, Središnji državni ured je i nadalje mišljenja kako je analizom sadržaja Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o zaštiti manjina, potpisanim 1996. godine („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 15/1997) uočljivo kako je puno više pozornosti posvećeno talijanskoj manjini u Republici Hrvatskoj, nego hrvatskoj manjini u Talijanskoj Republici. No nakon učinjenog iskoraka u procesu priznavanja povijesne prisutnosti jezične i kulturne hrvatske manjine u pokrajini Furlanija - Julijska krajina, kojoj su u 2018. godini osigurana sredstva za promicanje hrvatskoga jezika i kulture, skrećemo pozornost kako je nakon izbora 2018. godine i promjenom pokrajinske Vlade potrebno uložiti dodatne napore za priznavanje statusa hrvatske manjine u Furlaniji-Julijskoj krajini.

Tijekom 2018. godine na svim bilateralnim razinama nastavljeno je s pojačanim poticanjem i isticanjem problema priznanja Hrvata kao nacionalne manjine u Sloveniji te traženje spremnosti Republike Slovenije na suradnju u procesu postizanja dogovora i konačnog priznanja statusa uvrštavanjem u Ustav Republike Slovenije te pružanje potpore glede sustavnog poduzimanja koordiniranih aktivnosti institucija Republike Hrvatske i hrvatske zajednice u Sloveniji. Središnji državni ured je tijekom 2017. godine pokrenuo inicijativu te je obavio sve predradnje za osnivanje Povjerenstva za rješavanje pitanja statusa Hrvata u Republici Sloveniji. Povjerenstvo je osnovano Odlukom od 12. veljače 2018. godine (KLASA: 016-02/17-11/06, URBROJ: 537-05-0171-18-08). Članovi Povjerenstva su predstavnici državnih tijela koja vode skrb o Hrvatima u Republici Sloveniji i predstavnici Hrvata iz Republike Slovenije. Povjerenstvo je tijekom 2018. godine održalo 3 sjednice.

Nastavljeno je s potporom pravovremenom ispunjavanju kulturnih i obrazovnih potreba pripadnika hrvatske manjine, poput nabave udžbenika učenicima u Vojvodini. Pružena je pomoć pri izradi prijave EU projekata hrvatskoj manjini u Republici Srbiji te je nastavljeno s pružanjem pomoći jačanju medija na hrvatskom jeziku hrvatskoj manjini u Republici Austriji, Mađarskoj i Republici Srbiji.

U travnju 2018. godine Središnji državni ured sudjelovao je na redovitom radnom susretu predstavnika hrvatskih kulturnih udruga u Srbiji, koji se održao u Hrvatskom domu u Srijemskoj Mitrovici, u organizaciji Hrvatskog nacionalnog vijeća i Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. Državni tajnik Zvonko Milas i veleposlanik Republike Hrvatske u Srbiji Gordan Bakota održali su izlaganja na temu Razvijanje odnosa i suradnje institucija Republike Hrvatske s Hrvatima u Republici Srbiji, nakon čega je uslijedio razgovor s predstavnicima udruga. Državni tajnik i predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Slaven Bačić potpisali su ugovor kojim se realizira Zaključak Vlade Republike Hrvatske, donijet na sjednici 19. travnja 2018. godine, o osiguravanju financijske potpore za kupnju zemljišta s ciljem trajnog rješavanja

pitanja sjedišta Novinsko-izdavačke ustanove "Hrvatska riječ" u Subotici. Istoga dana, državni tajnik posjetio je srijemsko mjesto Hrtkovci.

U Središnjem državnom uredu, 4. rujna 2018. godine održan je sastanak s gospodinom Lambertom Zannierom, visokim povjerenikom OEES-a za nacionalne manjine. Državni tajnik Zvonko Milas na samom početku istaknuo je da pripadnici hrvatske nacionalne manjine koja živi u 12 europskih država žive u prilično različitim uvjetima. Gospodin Lambert Zannier je naglasio kako je važna zadaća Središnjeg državnog ureda, kojemu je na čelu, rad na promicanju učinkovitog sudjelovanja pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu, osiguravanje primjerenog pristupa pravosuđu, medijima i obrazovanju te sprječavanje i rješavanje sukoba. Istaknuo je hvale vrijedno postignuće Središnjeg državnog ureda što će se u 2018. godini održati sjednice sva četiri MMO-a za zaštitu manjina te pozvao predstavnike Središnjeg državnog ureda na intenzivniju suradnju, poput predstavljanja svojih aktivnosti na skupovima vezanim u Bolzanske preporuke, koje je Ured visokog povjerenika za nacionalne manjine OEES-a donio 2008. godine u Bolzanu, Talijanska Republika, a odnose se na preporuke o pravima nacionalnih manjina u međudržavnim odnosima.

Državni tajnik je 6. i 7. rujna 2018. godine posjetio Hrvate u austrijskom Gradišću. U subotu, 6. listopada 2018. godine u Željeznom je održan koncert zbora Pax et bonum na kojem je svečano obilježeno utemeljenje Gradišćanskog društva Hrvat S.A.M. U svome obraćanju skupu državni tajnik je rekao kako smatra da će današnje osnivanje udruge Hrvat S.A.M. dodatno poboljšati međusobnu komunikaciju i suradnju te razviti nove načine i mogućnosti za očuvanje i razvijanje hrvatske gradišćanske kulture. U nedjelju, 7. listopada 2018. godine hrvatsko izaslanstvo nazočilo je hrvatskom hodočašću u Željezno na Brig. Sv. Misu je predvodio biskup mons. dr. sc. Egidije Živković. Istoga dana u prostorijama Hrvatskog kulturnog centra u Gradišću državni tajnik Zvonko Milas i ministrica Nina Obuljen Koržinek održali su sastanak s članovima Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske, predstavnicima hrvatske nacionalne manjine iz Republike Austrije, gospođom Gabrijelom Novak-Karall i dr. Stankom Horvathom. HKD.

23. studenoga 2018. godine održan je 24. Forum hrvatskih manjina, stručni skup koji tradicionalno organizira Hrvatska matica iseljenika, a na kojemu su ove godine sa svojim izlaganjima sudjelovali predstavnici hrvatskih manjinskih zajednica iz Crne Gore, Italije, Mađarske, Rumunjske, Slovenije i Srbije. Tema ovogodišnjeg stručnog skupa bila je Jezična baština hrvatskih autohtonih zajednica srednje i jugoistočne Europe. Kao izaslanik Predsjednice Republike Hrvatske gđe Kolinde Grabar-Kitarović Forumu je prisustvovao državni tajnik Zvonko Milas.

U Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Srbiji 7. prosinca 2018. godine održan je božićni prijem za predstavnike hrvatske zajednice u Srbiji na kojem je sudjelovao državni tajnik Zvonko Milas koji je ujedno bio i izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske. Kroz svoje obraćanje poručio je okupljenima kako će institucije matične domovine i dalje biti vjerodostojan partner i suradnik u rješavanju problema i realizaciji planova, a zajedništvo Hrvata u Srbiji koje je demonstrirano kroz nedavno održane izbore za Hrvatsko nacionalno vijeće od iznimnog je značaja za hrvatsku zajednicu u Srbiji.

Prilog 11. Popis pokroviteljstava te prisustvovanja događanjima hrvatske nacionalne manjine

7.3. HRVATI U ISELJENIŠTVU

Tijekom 2018. godine nastavljeno je održavanjem komunikacije s hrvatskim iseljeničkim zajednicama i diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u svijetu kako bi se postigla uključiva komunikacija o aktualnostima u domovini i iseljenuštvu, na vrijeme prepoznali problemi hrvatskih iseljenika te unaprijedila njihova prava u ostvarivanju kulturne autonomije (jezik i tradicijska kultura). Također, osnažuje se odnos Republike Hrvatske kao matične domovine i hrvatskih iseljenika koje se nastoji motivirati za povratak u Republiku Hrvatsku.

Središnji državni ured je na poziv učitelja hrvatskog jezika, diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske te hrvatskih župa u Chicagu i okolnim gradovima američkog Srednjeg zapada, od 9. do 18. ožujka 2018. godine, u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za odgoj i obrazovanje i Hrvatskom maticom iseljenika, organizirao seminare i radionice hrvatskoga jezika i kulture za učitelje i učenike u tri hrvatske škole u Chicagu te u hrvatskim školama u Milwaukeeu i Clevelandu. U vrlo uspješnu organizaciju ovoga projekta bile su uključene spomenute hrvatske škole, diplomatsko-konzularna predstavništva Republike Hrvatske te hrvatska franjevačka kustodija u Chicagu. Uz rad na stručnom usavršavanju učitelja usmjerenom na razvoj njihovih stručnih, metodičkih i jezično-komunikacijskih kompetencija, posebno važna zadaća stručnoga tima koji je osmislio i proveo projekt bilo je dodatno motiviranje učenika i učitelja za pohađanje, odnosno provođenje nastave hrvatskoga jezika i kulture te osnaživanje njihove povezanosti s hrvatskim jezikom, kulturom i domovinom.

U Heusenstammu kod Frankfurta 3. veljače 2018. godine održana je 16. Ričička noć na kojoj je sudjelovao veliki broj Ričičana, Hrvata iz Imotske krajine te brojni prijatelji iz Frankfurta i drugih njemačkih gradova. Događaj humanitarnog karaktera je pod supokroviteljstvom Središnjeg državnog ureda organizirala Zavičajna udruga sveti Ivan Ričice iz Frankfurta.

U ožujku 2018. godine, u Središnjem državnom uredu održan je radni sastanak s predsjednikom Donjeg doma parlamenta Republike Irske N.J.E. Seana Ó Fearghaila.

Dobra suradnja nastavljena je posjetom hrvatskog izaslanstva Irskoj od 21. do 23. svibnja 2018. godine, gdje se izaslanstvo Središnjeg državnog ureda sastalo u irskom parlamentu Oireachtasu, s Johnom Brassilom TD, predsjedateljem Irsko-hrvatske parlamentarne skupine prijateljstva. U sklopu posjeta hrvatsko izaslanstvo susrelo se s prof. Liamom Kennedyem, direktorom Clinton Institute for American Studies, University College Dublin. Održan je i sastanak s dublinskim nadbiskupom Diarmuidom Martinom, s kojim se razgovaralo o hrvatskoj zajednici u Irskoj. Nadbiskup Martin je, kao bivši diplomat Svete Stolice, vrsni poznavatelj prilika u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Na sastancima se razgovaralo o hrvatskoj iseljeničkoj zajednici u Irskoj kao mostu koji veže dvije države. Također su razgovaralo o irskom iskustvu migracije nakon gospodarska krize 2008. godine, važnosti infrastrukturnih projekata u poticanju povratka iseljenika, kao i korištenju sredstava iz EU fondova. Dogovoreno je sudjelovanje Irske u projektu Korijeni, kojeg provodi Središnji državni ured, a koji povezuje učenike iz Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine te SAD-a.

Koncem ožujka 2018. godine u Kongresnom centru u Bad Homburgu u Njemačkoj, održano je tradicionalno, 12. po redu, događanje „Večernjakova domovnica“. Uz predsjednicu Republike Hrvatske Kolindu Grabar Kitarović, događaju su nazočili visoka pokroviteljica ovogodišnjeg izbora, potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova Marija Pejčinović Burić kao i Zvonko Milas, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, supokrovitelj 12. Večernjakove domovnice. Tom prigodom uručene su nagrade najpopularnijim Hrvatima u iseljeništvu u kategorijama sporta, glazbe, glume i spektakla.

24. svibnja 2018. godine u Hrvatskom saboru, Odbor za Hrvate izvan RH organizirao je sjednicu s temom „Uključivanje hrvatske dijaspe u društveno-politički i ekonomski život Republike Hrvatske“. Na sjednici su pored predstavnika društvenog, političkog, vjerskog života u Republici Hrvatskoj sudjelovali i predstavnici hrvatskog iseljništva. Središnji državni ured je na sjednici predstavio svoj rad kao i programe i projekte vezane za hrvatsko iseljništvo.

U lipnju 2018. godine izaslanstvo Središnjeg državnog ureda posjetilo je u Münchenu Hrvatsku katoličku župu. Hrvatska katolička župa München djeluje u Bavarskom pastoralnom području, u sklopu nadbiskupije München i Freisinga, a osnutkom Hrvatske katoličke misije u Münchenu smatra se 1948. godina te ona danas broji više od 50 tisuća vjernika, a 2018. godine proslavila je svoju 70.–tu obljetnicu. Tijekom službenog posjeta hrvatskoj iseljeničkoj zajednici u Münchenu, delegacija Središnjeg državnog ureda održala je sastanak i s koordinatoricom i učiteljima hrvatske nastave.

Hrvatsko iseljništvo je tradicionalno most između Republike Hrvatske i država u kojima žive hrvatski iseljenici. Oživotvorenje tog povezivanja na institucionalnoj razini inicirao je Središnji državni ured potaknuvši prijateljstvo između Švicarske Konfederacije i Republike Hrvatske, koje, osim brojne hrvatske iseljeničke zajednice, povezuje i nobelovac dr. Lavoslav Ružička. Tako su predstavnici vukovarskog gradskog poglavarstva u Gradskoj vijećnici Grada Chüra u lipnju 2018. godine potpisali povelju prijateljstva između Grada Vukovara i Grada Chüra, u nazočnosti predstavnika Središnjeg državnog ureda, generalnog konzula Republike Hrvatske u Zürichu, kao i predstavnika hrvatske zajednice.

U mjesecu lipnju 2018. godine izaslanstvo Središnjeg državnog ureda nazočilo je Euharistijskom slavlju 70. godišnjice pastoralne skrbi za Hrvate u Austriji koje se održalo u Salzburgu u Crkvi sv. Andrije.

Predstavnici Središnjeg državnog ureda u lipnju 2018. godine nazočili su 5. svečanoj manifestaciji Udruge hrvatskih poduzetnika (UHP) u Austriji.

Državni tajnik Središnjeg državnog ureda, kao izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske nazočio je 30. lipnja službenom otvaranju 52. tamburaškog festivala Hrvatske bratske zajednice u Zagrebu koji je održan u KD Vatroslav Lisinski i na kojemu je sudjelovalo više od 1200 izvođača te članova njihovih obitelji koji su u domovinu stigli iz SAD-a i Kanade, primjerom pokazujući kako zajedničkim trudom i radom doprinose očuvanju hrvatskog identiteta, običaja i kulture.

Treći hrvatski iseljenički kongres pod nazivom “odlazak – ostanak – povratak”, održan je u Osijeku od 29. lipnja do 1. srpnja 2018. godine u organizaciji Centra za istraživanje hrvatskog iseljeničtva uz pokroviteljstvo Središnjeg državnog ureda.

Dana 13. rujna državni tajnik Zvonko Milas i gospodin Ivan Grbešić tajnik i član uprave Kanadsko – hrvatske gospodarske komore potpisali su ugovor o dodjeli financijske potpore projektu Spomenik žrtvama komunizma – Kanada, zemlja utočišta u Ottawi.

Podizanje „Spomenika žrtvama komunizma - Kanada, zemlja utočišta“, čiju izgradnju organizira neprofitna i humanitarna kanadska udruga Tribute to Liberty, simbolizira odavanje pijeteta mnogobrojnim ubijenim, ranjenim, progonjenim i mučenim žrtvama komunističkih režima, među njima i onima hrvatske nacionalnosti.

U rujnu 2018. godine najstarije hrvatsko folklorno društvo u Švicarskoj, “Fala” iz Schaffhausena obilježilo je svoju jubilarnu 40. obljetnicu postojanja kojoj je glavni pokrovitelj bio Središnji državni ured.

U Gerlingenu je 13. listopada 2018. godine održana 17. Slavonska večer na kojoj je sudjelovao državni tajnik Zvonko Milas koji je ujedno bio izaslanik predsjednika Vlade Republike Hrvatske Andreja Plenkovića.

U Središnjem državnom uredu je 25. listopada 2018. godine održan sastanak s izaslanstvom Irsko-hrvatske parlamentarne skupine prijateljstva. Na sastanku je istaknuto kako Irska i Hrvatska imaju status emigracijskih zemalja te kako su Hrvati u Irskoj vrlo uspješna i marljiva zajednica, a s obzirom na slično iskustvo Irske s irskim iseljeničtvom, izražena je nada se da će se jednoga dana i Hrvati i Irci vratiti u svoju domovinu.

Delegacija Središnjeg državnog ureda je u razdoblju od 18. do 28. listopada 2018. godine boravila u službenom posjetu SAD-u, kako bi sudjelovala na godišnjoj konferenciji Udruženja hrvatsko-američkih stručnjaka u San Joseu te je pritom posjetila i hrvatsku iseljeničku zajednicu u San Francisku, Sacramentu i New Yorku. Ovim službenim posjetom hrvatskim zajednicama u Sjedinjenim Američkim Državama, postignuto je očekivano, posebice u smislu podizanja vidljivosti i prisutnosti Središnjeg državnog ureda. Sama uloga Središnjeg državnog ureda putem suorganizacije i pripreme projekta „Ljetna škola Domovina“, zatim sudjelovanjem na stručnim radionicama za učitelje i učenike hrvatske nastave, bila je istaknuta tijekom godišnje konferencije ACAP-a. Konferencija kao i svi daljnji održani sastanci bili su vrlo pogodna platforma na kojoj se dodatno prezentirao Registar hrvatskih subjekata Hrvata izvan Republike Hrvatske.

Delegacija Središnjeg državnog ureda u prosincu 2018. godine sudjelovala je na godišnjem prijemu za Hrvate u Saveznoj Republici Njemačkoj koji je organizirao veleposlanik Republike Hrvatske u SR Njemačkoj dr.sc. Gordan Grlić Radman, te na večernjem adventskom koncertu održanom u crkvi sv. Sebastiana u Hrvatskoj katoličkoj misiji Berlinu.

Središnji državni ured je i u 2018. godini nastavio s financijskom potporom Centru hrvatskih studija sveučilišta Macquarie u Sydneyu.

7.4. URED DOBRODOŠLICE

Ured dobrodošlice, koji je samostalni odjel, obavlja poslove prijma, informiranja i upućivanja Hrvata izvan Republike Hrvatske u cjelokupan državni sustav Republike Hrvatske. Ured dobrodošlice aktivno je uključen u pregled aktivnosti Hrvata izvan Republike Hrvatske, te prati i nadzire rezultate integracije hrvatskih povratnika u društveni sustav Republike Hrvatske. U tu svrhu izrađen je Vodič za povratnike u Republiku Hrvatsku u kojem se nalaze osnovne informacije cjelokupnog državnog sustava Republike Hrvatske kao pomoć pri povratku. Središnji državni ured aktivno je sudjelovao na nizu konferencija koje se tiču povratka hrvatskih iseljenika i njihovih potomaka: „Svjetski iseljenički kongres“, „Međunarodni kongres o ruralnom turizmu“ na panelu „Primjeri integracije povratnika“ i dr. Radi budućih projekata i programa povratka hrvatskog iseljeničtva i njihovih potomaka Središnji državni ured je otvorio suradnju s jedinicama lokalne područne (regionalne) samouprave.

Na inicijativu Središnjeg državnog ureda, u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova i Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu uspješno je nastavila rad na donošenju Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu kako bi se pripadnicima hrvatskog naroda olakšao primitak u hrvatsko državljanstvo.

U razdoblju od 2012. godine do kraja 2018. godine zaprimljeno je te upućeno Ministarstvu unutarnjih poslova ukupno 387 zahtjeva za ubrzanje primitka u hrvatsko državljanstvo, od kojih je riješen 361 zahtjev. U 2018. godini ukupno je upućeno 86 zahtjeva, a riješeno ih je 114.

Središnji državni ured je izradio Program svečanog potpisivanja i dodjele ugovora o stipendiranju hrvatskih studenata izvan Republike Hrvatske koji studiraju u Republici Hrvatskoj. te Vodič za stipendiste koji sadrži bitne informacije vezano uz rješavanje statusnih pitanja (prijava boravka, izdavanje studentskog pokaza), te druge važne informacije kao što je stjecanje hrvatskog državljanstva, informacije vezane uz zdravstveno osiguranje i drugo. Održan je sastanak na Filozofskom fakultetu sa profesorima koji prate stipendiste, te je održana i radionica na Hrvatskim studijima radi upoznavanja s programima prikladnim za stipendiste.

Isto tako, razvijena je suradnja na EU razini: sa IOM u RH (International organization for migration) sudjelovanjem na sastancima nacionalne migracijske mreže. U suradnji s IOM na inicijativu Središnjeg državnog ureda organizirana je međunarodna konferencija u Dubrovniku „Uključivanje dijaspore u razvoj zemlje porijekla“. Središnji državni ured sudjelovao je na dvije međunarodne konferencije: u Parizu „Attracting and retaining international student in France in the EU“, te u Luxembourg „Attracting and retaining third country national student and reserces“.

Središnji državni ured je član Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo. Središnji državni ured je sudjelovao u radnoj skupini Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina za izradu Akcijskog plana za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2017. - 2019. godine. Tijekom 2018. godine Središnji državni ured je aktivno sudjelovao na javnim tribinama i sastancima vezanim uz integraciju stranaca u Hrvatsko društvo kao i na organiziranom terenskom posjetu Prihvatilištu za tražitelje azila u Kutini.

7.5. INFORMIRANJE HRVATA IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

Temeljem Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i HRT-a financiraju se programski sadržaji namijenjeni Hrvatima izvan Republike Hrvatske. Na tu temu, još tijekom 2017. godine održano je niz sastanaka s vodstvom HRT-a u okviru kojih su u tom razdoblju napravljeni iskoraci u smislu jačanja proizvodnje i emitiranja novih programskih sadržaja namijenjenih Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

Nastavno iskoracima prošlogodišnjeg izvještajnog razdoblja, 1. siječnja 2018. godine pokrenut je peti, satelitski i internetski program, koji je ujedno i najmlađi program javnoga medijskog servisa, dok su vijesti na španjolskom i njemačkom jeziku njegovo dodatno pojačanje, a iste su pokrenute 26. veljače 2018. godine.

U listopadu 2018. godine pokrenuta je i nova HTV-ova emisija Globalna Hrvatska, kao najznačajniji iskorak u zadnjem tromjesečju navedene godine. Riječ je o tematskoj studijskoj emisiji u kojoj se obrađuje hrvatska zajednica u jednoj od država gdje Hrvati žive u većem broju, ali i uz osvrt na bilateralne odnose Hrvatske s tom državom, njezinim geopolitičkim položajem, gospodarskom suradnjom, itd. Gosti u studiju isključivo su eminentni stručnjaci za fokusirano područje, predstavnici hrvatskih krovnih udruga, veleposlanici, stručnjaci za međunarodne odnose. U tim se državama snimaju i reportaže, a u emisiji se svaki tjedan emitira i blok vijesti o aktivnostima ostalih hrvatskih zajednica diljem svijeta te događajima u Republici Hrvatskoj koji su važni i za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Emisija traje 40 minuta, a premijerno se emitira petkom navečer na HTV 4 te u skladu s vremenskim zonama i na HTV 5. Nakon tromjesečnog emitiranja ocjene ove vodeće emisije Programa za Hrvate izvan Republike Hrvatske su jako dobre, kako od stručne javnosti i nadležnih institucija, tako još i više od gledateljstva, jer Globalna Hrvatska donosi i kompetentne odgovore na izazove i probleme s kojima se hrvatske zajednice suočavaju. Nude se i vrlo konkretni savjeti - o stjecanju državljanstva, prebivalištu, izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, učenju jezika, povratku i povezivanju Hrvata diljem svijeta. Svi sadržaji HRT-a emitiraju se putem satelita kako bi isti bili dostupni Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

Međunarodni program HRT – Glas Hrvatske i u 2018. godini nastavio je s dva multimedijiska projekta. Riječ je o serijama dokumentarnih emisija „*Otkrivamo Hrvatsku*“ i „*Hrvatska, moj izbor*“, koje su pokrenute u suradnji sa Središnjim državnim uredom i Dokumentarnim programom Hrvatske televizije. U cilju snažnije medijske prezentacije „povratničkih priča“, uz javni medijski servis, uspostavljena je suradnja i s medijskim kućama poput Večernjeg lista te s drugim web portalima, a koordinaciju i posredovanje u medijskim nastupima hrvatskih povratnika i drugih relevantnih pojedinaca i dalje provodi Središnji državni ured.

Zbog iznimne važnosti koju nosi sa sobom informiranje i komunikacijska uloga Središnjeg državnog ureda, u zadnjem tromjesečju 2018. godine pokrenuta je i komunikacija putem društvene mreže Facebook, a Središnji državni ured je izdao i nekoliko tematskih publikacija. Za 2019. godinu predviđena je izrada nove mrežne stranice, a zbog brojnih aktivnosti i projekata Središnjeg državnog ureda za naredno razdoblje predviđa se pokretanje i korištenje drugih komunikacijskih kanala.

8. Financijski pokazatelji

Hrvatski sabor donio je na sjednici **30. studenoga 2017. godine** Državni proračun Republike Hrvatske za 2018. godinu i projekcije za 2019. i 2020. godinu („Narodne novine“, broj 124/17 od 13. prosinca 2017. godine) kojim su Središnjem državnom uredu osigurana sredstva u iznosu od **68.346.772,00** kuna. Od toga, 60.854.982,00 kuna odnose se na sredstva osigurana iz Općih prihoda i primitaka (izvor 11), a 7.491.790,00 kuna odnose se na sredstva osigurana iz Prihoda od igara na sreću (izvor 41).

Preraspodjelom sredstava unutar državnog proračuna kao i Izmjenama i dopunama Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu, Središnjem državnom uredu su osigurana i dodatna sredstva čime je u 2018. godini Središnji državni ured raspolagao sa sredstvima u iznosu od **73.671.930,37** kuna od čega: 60.801.982,00 kuna iz Općih prihoda i primitaka (izvor 11), 8.674.405,72 kuna ostvarenih sredstava iz Prihoda od igara na sreću (izvor 41) te 4.195.542,65 kuna neutrošenih prihoda iz prethodne godine (izvor 41).

Ukupno utrošena sredstva po aktivnostima iznosila su **66.785.812,23** kuna. Od neutrošenih sredstava u iznosu od 6.886.118,14 kuna prenesena su u 2019. godinu sredstva od Igara na sreću u iznosu od 5.767.659,02 kuna

***Prilog 5.** Rekapitulacija troškova za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine*

***Prilog 6.** Rekapitulacija utrošenih sredstava po aktivnostima za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine*

***Prilog 7.** Izvješće o sredstvima i utrošku sredstava za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine*

***Prilog 8.** Izvješće o sredstvima i utrošku sredstava od prihoda od igara na sreću za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine*

Sukladno Zakonu, Središnji državni ured koordinira i nadzire aktivnosti između nadležnih ministarstava, drugih tijela državne uprave i ostalih nositelja suradnje Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, te objedinjuje podatke o sredstvima i utrošku sredstava iz Državnog proračuna za Hrvate izvan Republike Hrvatske. U 2018. godini, u tu svrhu, utrošeno je ukupno **170.053.356,71** kuna. (**13.140.541,55** kuna više nego 2017.godine što je **8,38%** više).

***Prilog 9.** Objedinjeno izvješće o sredstvima i utrošku sredstava za Hrvate izvan Republike Hrvatske u 2018.godini*

9. Inicijative i iskoraci

Središnji državni ured pokrenuo je rad na unaprjeđenju Strategije šest godina nakon izrade prve Strategije. Postala je razvidna potreba unaprjeđenja same Strategije kako bi se išlo u korak s novim izazovima s kojima se susreću Hrvati izvan Republike Hrvatske. S tim u svezi, donesena je Odluka o osnivanju i imenovanju članova Radne skupine za unaprjeđenje Strategije odnosa Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske. od 04. lipnja 2018. godine (KLASA: 011-02/18-04/08, URBROJ: 537-05-01/1-18-01) Do sada su održana četiri sastanka Radne skupine, te niz tematskih sastanaka, s ciljem jačanja veza Republike Hrvatske s Hrvatima izvan domovine. U sam tekst Strategije nastoje se ugraditi svi potencijalni iskoraci Središnjeg državnog ureda, kao i otvoriti prostor za nove. Kako je postavljeni zadatak vrlo kompleksan Središnji državni ured će nastaviti rad na Strategiji kako bi se pronašla najoptimalnija rješenja za suvremene izazove, a dovršetak i predstavljanje Strategije planirano je početkom 2020. godine.

U osiguravanju prostorija za Hrvatsko nacionalno vijeće i Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata u Subotici većinu financijskih sredstava osigurala je Vlada Republike Hrvatske. Državni tajnik Zvonko Milas i predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Slaven Bačić potpisali su ugovor kojim se realizira Odluka Vlade Republike Hrvatske, donijeta na sjednici 19. travnja 2018. godine, o osiguravanju financijske potpore za kupnju zemljišta s ciljem trajnog rješavanja pitanja sjedišta Novinsko-izdavačke ustanove „Hrvatska riječ“ u Subotici. S osiguranim iznosom od 640.000,00 kuna kupljeno je zemljište u Preradovićevoj ulici, pokraj sjedišta Hrvatskog nacionalnog vijeća i Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata.

Uz aktivni doprinos Središnjeg državnog ureda, hrvatska ministrica obrazovanja, potpisala je 14. lipnja 2018. godine u Novome Sadu s predstavnicima Vlade Republike Srbije i Novosadskog sveučilišta, Memorandum o suglasnosti o osnutku lektorata hrvatskog jezika i književnosti koji je tim potpisivanjem počeo sa formalnim radom. Lektorat na Filozofskom fakultetu u Novome Sadu, počeo je s radom u novoj akademskoj godini, za što su plaće i troškovi opremanja prostora osigurani iz proračuna Republike Hrvatske. Također, zadaća mu je pomoći u podizanju jezičnih kompetencija nastavnog kadra u nastavi na hrvatskom jeziku u Vojvodini.

S ciljem stvaranja konkretnih mjera primarno usmjerenih za očuvanje hrvatskog jezika u hrvatskim zajednicama diljem svijeta, Vlada Republike Hrvatske osnovala je 21. lipnja 2017. godine Vijeće za učenje i poučavanje hrvatskoga kao drugoga, stranog i nasljednog jezika, a koje se sastoji od predstavnika nadležnih državnih tijela i institucija te od neovisnih stručnjaka. Za 4. sjednicu Vijeća, održanu 16. prosinca 2018. godine, sukladno zaključcima s prethodne sjednice, Središnji državni ured pripremio je **Nacrt Strategije očuvanja, učenja, poučavanja i promicanja hrvatskoga jezika izvan Republike Hrvatske.**

Nastavno na Sporazum o suradnji u području obrazovanja i znanosti između Središnjeg državnog ureda i Sveučilišta u Zagrebu, radi razvijanja studijskih programa te integracije i jačanja hrvatskog zajedništva, potpisanog 2017. godine, Senat Sveučilišta u Zagrebu je na 9. redovitoj sjednici u 349. akademskoj godini (2017./2018.) održanoj **13. ožujka 2018. godine, u sklopu Odluke o upisnim kvotama za upis studenata u I. godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih studija na Sveučilištu u Zagrebu u akademskoj godini 2018./2019. donio posebnu upisnu kvotu za Hrvate izvan Republike Hrvatske.** Posebna kvota (217 mjesta) odnosi se na dvije kategorije definirane člankom 2. Zakona: na pripadnike hrvatske manjine u europskim državama i na Hrvate iseljenike u prekomorskim i europskim državama i njihove potomke. Donošenjem posebnih upisnih kvota za Hrvate izvan Republike Hrvatske ispunjen je jedan od glavnih ciljeva Sporazuma o suradnji u području obrazovanja i znanosti između Središnjeg državnog ureda i Sveučilišta u Zagrebu. Posebna upisna kvota za Hrvate izvan Republike Hrvatske planirana je i za akademsku godinu 2019./2020. te se predviđa i uključivanje još nekih sveučilišta u Republici Hrvatskoj. Nastavno na navedeno, na sjednici Senata Sveučilišta u Zagrebu održanoj 19. ožujka 2019. godine donesena je Odluka o upisnim kvotama za upis studenata u I. godinu preddiplomskih i integriranih preddiplomskih i diplomskih studija na Sveučilištu u Zagrebu u akademsku godinu 2019./2020. Time se potvrđuje nastavak dobre suradnje između Središnjeg državnog ureda i Sveučilišta u Zagrebu uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja.

U okviru suradnje između Središnjeg državnog ureda i Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, u travnju 2018. godine održana je Radionica s polaznicima Programa učenja hrvatskog jezika na sveučilišnom kampusu. Cilj radionice je upoznavanje, druženje, predstavljanje i razmjena iskustava o mogućnostima studiranja u Hrvatskoj i uspostavljanju kontakata između studenata i kolega iz različitih zemalja.

Na inicijativu Središnjeg državnog ureda i u suradnji sa Croaticumom - Centrom za hrvatski kao drugi i strani jezik Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2017. godine razvijen je Otvoreni e-tečaj hrvatskoga jezika – razina A1, namijenjen prije svega Hrvatima izvan domovine, ali i svim drugim zainteresiranima za učenje hrvatskoga jezika. E-tečaj je besplatan za sve polaznike, a sučelje, upute i podrška dostupni su na engleskom i španjolskom jeziku. Od **prosinca 2018. godine otvoren je i e-tečaj hrvatskog jezika – razina A2.**

U sklopu **pilot programa „Korijeni“**, kojim su se **2018. godine umrežavale osnovne škole u Hrvatskoj i BiH s hrvatskim školama u iseljeništvu**, kojeg provodi Središnji državni ured s ciljem jačanja svijesti o nedjeljivosti hrvatskog naroda i poticanja njegovog zajedništva, ali i svladavanja komunikacijskih barijera između Hrvata u Republici Hrvatskoj i izvan nje, poglavito među najmlađim generacijama, održane su četiri video konferencije u 2018. godini. Na videokonferenciji održanoj 24. veljače 2018. godine sudjelovalo je pet škola: Prva osnovna škola "Široki Brijeg", Osnovna škola Dragutina Tadijanovića Vukovar te tri škole iz Chicaga – Hrvatska škola kardinala Stepinca – Chicigo, Hrvatska škola "Presveto srce" – Chicigo i Hrvatska škola pri Hrvatskom kulturnom centru u Chicagu. U lipnju su na videokonferenciji sudjelovale Osnovna škola Blago Zadro iz Borova Naselja, Druga osnovna škola Široki Brijeg te Hrvatska škola u Dublinu. U studenom su spojene Osnovna škola Dragutin Tadijanović iz Vukovara, Prva osnovna škola Široki Brijeg te sve tri hrvatske škole iz Chicaga: Hrvatska škola

pri Hrvatskom kulturnom centru, Hrvatska škola Kardinal Stepinac i Hrvatska škola Presveto Srce Isusovo. Još jedna suradnja učenika, učitelja i ravnatelja koja spaja Hrvate unutar i izvan Republike Hrvatske održana je 24. studenog 2018. godine a spojila je učenike iz Vukovara, Münchena i Žepča.

Središnji državni ured je na inicijativu Udruženja hrvatsko-američkih stručnjaka u 2018. godini **započeo s pripremom pilot projekta Ljetne škole Domovina**. Projekt je edukativno-iskustveni program usmjeren na mlade potomke hrvatskih iseljenika od 18 do 30 godina. Projekt je zamišljen kao prezentacija hrvatske povijesti, kulture, prirodne baštine, ali i uključivanja u suvremena hrvatska pitanja. Za projekt je važna međuresorna suradnja u izradi i provedbi programa (MZO, HTZ, MORH, lokalna i regionalna samouprava).

Tijekom 2018. godine donesen je Zakon o Hrvatskoj matici iseljenika („Narodne novine“ 94/18) kojim je pravni zakonski položaj, rad i ustrojstvo Hrvatske matice iseljenika usklađen s novim zakonima koje je Hrvatski sabor donio nakon usvajanja Zakona o Hrvatskoj matici iseljenika 28. prosinca 1990. godine („Narodne novine“ 59/90). Ovime se djelovanje Hrvatske matice iseljenika uskladilo sa odredbama Zakona o ustanovama. Temeljem članka 32. Zakona osnivač Hrvatske matice iseljenika je Republika Hrvatska. Osnivačka prava u ime Republike Hrvatske obavlja Središnji državni ured. Nastavno na navedeno, Središnji državni ured je od 21. veljače do 23. ožujka 2018. godine proveo e-savjetovanje u svezi prijedloga Zakona o Hrvatskoj matici iseljenika.

Ovaj značajni iskorak pridonosi još intenzivnijoj suradnji Središnjeg državnog ureda i Hrvatske matice iseljenika, na dobrobit iseljene i domovinske Hrvatske te otvara brojne mogućnosti realizacije međusobno povezanih i podupirućih projekata i aktivnosti.

Sukladno članku 10. Zakona **Središnji državni ured je pokrenuo inicijativu za određivanje Dana Hrvata izvan Republike Hrvatske**, a temeljem prijedloga imenovanih članova Savjeta.

U sklopu Konferencije veleposlanika i generalnih konzula **na panelu „Kreiranje imidža Republike Hrvatske i suradnja s Hrvatima izvan Republike Hrvatske“ koji je održan 24. kolovoza sudjelovao je državni tajnik Zvonko Milas**. Kroz svoje izlaganje naglasio je da Hrvati izvan Republike Hrvatske ne čine samo važan demografski, gospodarski, kulturni i sigurnosni potencijal Republike Hrvatske već da oni predstavljaju važan instrument javne diplomacije te su svakako ponajbolji brand ambasadori koje Hrvatska ima diljem svijeta. Predstavio je i projekte Središnjeg državnog ureda koji su usmjereni na stvaranje preduvjeta i mogućnosti jačanja identiteta i stvaranja mreža koje bi uspješno mogle promicati image Hrvatske.

Pod pokroviteljstvom Središnjeg državnog ureda i Ministarstva kulture uz sudjelovanje Grada Zagreba i Zagrebačke županije, 20. kolovoza 2018. godine održana je manifestacija Dužijanca u Zagrebu. Dužijanca je svetkovina završetka žetve koja se među bunjevačkim Hrvatima u Subotici slavi više od stotinu godina u crkvi, prije 50 godina poprimila je svoj kulturno-folklorni karakter, a jubilarna 25. obljetnica otkako se „crkvena“ i „gradska“ Dužijanca zajednički slave, održana je po prvi puta izvan AP Vojvodine u Zagrebu. Državni tajnik Zvonko Milas kao izaslanik Predsjednika Vlade Republike Hrvatske i izaslanik Predsjednika Hrvatskog sabora obratio se okupljenima i istaknuo važnost zajedništva Hrvata u

Republici Srbiji koje je vidljivo kroz manifestaciju Dužijanca u Zagrebu, u kojoj su osim bunjevačkih Hrvata, sudjelovali i šokački i srijemski Hrvati iz Vojvodine što predstavlja važan temelj za očuvanje hrvatskog nacionalnog identiteta u Srbiji. Manifestaciju Dužijanca u Zagrebu organizirala je Udruga bunjevačkih Hrvata "Dužijanca" iz Subotice i Hrvatsko nacionalno Vijeće Republike Srbije.

Od 22. do 24. lipnja 2018. godine, pod pokroviteljstvom Središnjeg državnog ureda održano je 6. Europsko prvenstvo hrvatskih nogometnih klubova izvan Hrvatske, na kojem je nastupilo sedam najboljih hrvatskih nogometnih klubova iz Europe.

U Uredu predsjednice Republike Hrvatske 28. lipnja 2018. godine održan je Dan otvorenih vrata za iseljenike i hrvatske manjinske zajednice na kojem je sudjelovala delegacija Središnjeg državnog ureda predvođena državnim tajnikom Zvonkom Milasom. Tom prigodom iseljenicima i hrvatskim manjinskim zajednicama predstavljeni su programi Središnjeg državnog ureda te pružene korisne informacije.

Središnji državni ured sudjelovao je u radu Međunarodne znanstveno stručne konferencije pod nazivom „Migracije i identitet: kultura, ekonomija, država“, koja je održana od 6. do 8. prosinca 2018. godine u Zagrebu u organizaciji Instituta za migracije i narodnosti. Središnji državni ured sudjelovao je s izlaganjima: Brendiranje nacije, Mogućnosti suradnje hrvatskog iseljeničtva s Hrvatskom: kultura, ekonomija, znanost, pri čemu je predmet predstavljanja bio pilot projekt Registar hrvatskih subjekata izvan Republike Hrvatske, te je predstavljen rad Ureda dobrodošlice.

Tijekom 2018. godine započeli su dogovori u svezi održavanja Petih Hrvatskih svjetskih igara koje će se održati od 21. do 25. srpnja 2020. godine u Zagrebu, u organizaciji Hrvatskog svjetskog kongresa, a pod pokroviteljstvom Središnjeg državnog ureda.

Tijekom 2018. godine, u cilju **jačanja profesionalnih i ljudskih potencijala Hrvata u Bosni i Hercegovini**, Središnji državni ured je organizirao **pet radionica**:

- 13.2.2018. godine, u suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja i EU fondova u Orašju je organizirana radionica „Interreg IPA program prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020.“. Na radionici je sudjelovalo 50 predstavnika tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne samouprave i poduzeća u njihovom vlasništvu, agencija iz Županije Posavske, Brčko Distrikta i Tuzlanske županije. Tijekom jednodnevne radionice predstavljen je program, rezultati prvog poziva i najava drugog poziva, te je pojašnjeno što se točno može financirati. Predstavljena su i iskustva korisnika u pripremi i pisanju projektnog prijedloga
- 7.3.2018. godine., Mostar – u suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova te Ministarstvom regionalnog razvoja i EU fondova održana radionica pod nazivom „Mogućnosti suradnje RH i BiH kroz programe Europske teritorijalne suradnje“ na kojoj su sudjelovali predstavnici Sveučilišta u Mostaru te tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne samouprave iz Hercegovačko neretvanske županije
- Tijekom studenog i prosinca 2018. godine, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, održane su radionice/ stručne edukacije za učitelje, nastavnike i profesore

- 7.12.2018. godine, Tomislavgrad i 30.11.2018. godine, Široki Brijeg - stručna edukacija za nastavnike hrvatskog jezika i književnosti osnovnih i srednjih škola Herceg bosanske i Zapadno hercegovačke županije na temu „ Analiza složenosti književnog teksta“
- 12. i 13.12.2018. godine – u Grudama je održana stručna edukacija za učitelje, nastavnike i profesore osnovnih i srednjih škola Herceg bosanske i Zapadno hercegovačke županije na temu „Projekti EU – nove inicijative u području učenja i poučavanja“.

Tijekom 2018. godine, predstavnici Središnjeg državnog ureda aktivno su sudjelovali na **nizu okruglih stolova, konferencija i znanstveno -stručnih skupova koji su tematizirali različita područja života Hrvata u BiH:**

- 22.2.2018. godine – u organizaciji dopredsjednika Republike Srpske iz reda hrvatskog naroda održan je Okrugli stol na temu „Povratak, obnova obiteljskih kuća, infrastrukture i održivi povratak Hrvata u Republiku Srpsku“ na kojoj su sudjelovali predstavnici udruga Hrvata, predstavnici Hrvata u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti u Republici Srpskoj, predstavnici Vlade Republike Hrvatske te Hrvatskog sabora. (Banja Luka)
- 28.2.2018. godine – u organizaciji Europske akademije Banjolučke biskupije održan je Okrugli stol na temu „Hrvati – katolici u entitetu Republike Srpske – stanje i perspektive“. Sudjelovali su predstavnici Europske akademije, politički predstavnici hrvatskog naroda iz Bosne i Hercegovine, politički analitičari iz Banja Luke te predstavnici Saveza udruga (prognanih) Hrvata s područja Sjeverozapadne i Sjeverne Bosne (entitet RS-a) koji su ukazali na stanje u pojedinim općinama i probleme vezane uz povratak (Banja Luka)
- 15. i 16.3.2018. godine – u organizaciji hrvatskog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Sveučilišta u Mostaru, HAZU Bosne i Hercegovine te hrvatskog rektorskog zbora, u Neumu je održan znanstveno-stručni skup s međunarodnim karakterom „Rješenje hrvatskog pitanja za europsku BiH“ . Sudjelovali su brojni predstavnici političkog i društvenog života Hrvata te ugledni hrvatski i europski znanstvenici
- 16.4.2018. godine – U Kolibama Donjim, u organizaciji Saveza za povratak izbjeglih i raseljenih Bosanske Posavine, održana je tematska konferencija " Unaprjeđenje međusobne suradnje, izgradnja partnerstva i afirmacija suradnje s vladinim sektorom na programima i projektima održivog povratka i opstanka Hrvata u Entitetu Republika Srpska“. Na konferenciji su, uz predstavnike vlade Republike Hrvatske i predstavnike izvršne vlasti u Republici Srpskoj u, sudjelovali predstavnici brojnih udruga s ovih prostora
- 10. svibnja 2018. godine – održana je u Hrvatskom saboru 16. tematska sjednica Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske na temu „Bosna i Hercegovina, položaj Hrvata u Bosni i Hercegovini i europski put Bosne i Hercegovine“ na kojoj su sudjelovali i predstavnici društvenog, političkog, kulturnog, vjerskog života Hrvata u Bosni i Hercegovini
- 20.6.2018. godine – U Hrvatskom saboru je održana tematska sjednica Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske s temom: „Održivi ostanak i povratak hrvatskih prognanika i izbjeglica u Bosni i Hercegovini s posebnim naglaskom na entitet

Republika Srpska“ " na kojoj su sudjelovali i predstavnici društvenog, političkog, kulturnog, vjerskog života Hrvata u Bosni i Hercegovini

- 29.6.-1.7.2018. godine – u organizaciji Centra za istraživanje hrvatskog iseljništva u Osijeku je održan 3. Iseljenički kongres na temu „Odlazak – ostanak – povratak”. Središnji državni ured je predstavio aktivnosti, mjere i programe usmjerene prema stvaranju uvjeta za održivi ostanak, opstanak i povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu.

10. Prilozi Izvješću

Prilog 1. Odluka o raspodjeli sredstava za financiranje kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu

Prilog 2. Odluka o raspodjeli financijske potpore namijenjenoj hrvatskoj nacionalnoj manjini u inozemstvu za 2018. godinu

Prilog 3. Odluka o dodjeli financijskih sredstava programima/projektima organizacija hrvatskog iseljeništva u prekomorskim i europskim državama za 2018. godinu

Prilog 4. Zaključci druge sjednice drugog saziva Savjeta Vlade RH za Hrvate izvan RH

Prilog 5. Rekapitulacija troškova za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine

Prilog 6. Rekapitulacija utrošenih sredstava po aktivnostima za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine

Prilog 7. Izvješće o sredstvima i utrošku sredstava za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine

Prilog 8. Izvješće o sredstvima i utrošku sredstava od prihoda od igara na sreću za razdoblje od 01.01. do 31.12.2018. godine

Prilog 9. Objedinjeno izvješće o sredstvima i utrošku sredstava za Hrvate izvan Republike Hrvatske u 2018. godini

Prilog 10. Tablica posjeta Hrvatima u Bosni i Hercegovini

Prilog 11. Popis pokroviteljstava te prisustvovanja događanjima hrvatske nacionalne manjine